DIARI CATALA
d'Avisos, Noticies i Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona { Edició vespre. 1 ptes. mes
Edició matí. . 1 » »
Fóra: { Espanya. . . . . 4'50 ptes. trim.
Unió postal. . . . 9 » »
Paquet de 80 números . . 90 céntims.

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció i Administració
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entressol
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Telèfon 184

Anuncis, esqueles, comunicats i reclams a preus convencionals. Per a l'edició del vespre s'admeten esqueles mortuories fins a les sis de la tarda. Per a l'edició del matí, fins a les tres de la matinada.

Any XXIV núm. 5,512 — Barcelona: Dimars 8 de setembre de 1914 — Edició del VESPRE

SANT DEL DIA: La Nativitat de Nostra Senyora

Sant de demà: Sts. Gorgoni, mr.; Pere Claver, cf.— **Quaranta hores:** A la iglesia de Ntra. Sra. de Misericordia de RR. terciaries de St. Francisco de Assis. — **Hores d'exposició:** De les nou del matí a les sis de la tarde.— **Demà:** A la mateixa iglesia.— **Cort de Maria:** Ntra. Sra. de la Concepció, a St. Francisco, o a Sta. Clara, o en la Ensenyança, o en sa iglesia privilegiada. — **Demà:** Imatge del Puríssim Cor de Maria, a Sant Just.— **Missa d'avui:** La Nativ. de la B. V. M.ª; c. blanc.-**La de demà:** St. Pere Claver, conf.; c. blanc.-**Adoració nocturna** Demà. Torn St. Tomàs d'Aquino.

Observatori Meteorològic de la Universitat.—Director: E. Alcobé.— 7 setembre

HORES D'OBSERVACIÓ: [illegible] 12 tarde.—Baròmetre a 0º al nivell del mar [illegible].— Temperatures: Maxima 34'5 sol; 24'2 ombra.—Mínima, 22'0 ombra; 19'[illegible] reflector.— Temperatura a l'ombra: [illegible]; 25'5.— Pluja a les 24 hores: 00'0.—Aigua evaporada en milímetres: [illegible].—Graus d'humitat: 00; 00.— Direcció del vent: 00.; 00.—Velocitat del vent: 00 k. [illegible].— Estat del cel: nuvolós.—Núvols: Classes 00.; 00.—Quantitat: 0'0; 0'0.— Observacions particulars: 0). — Sortida del sol: 5'21. [illegible]: 8'15. Sortida de la lluna: 7'16 n.—Posta: 6'7 m.

✠

Totes les misses que se celebraràn demà dimecres, dia 9 dels corrents, en l'altar major de les parroquials iglesies de Nostra Senyora de Bethlem, Santa Maria del Mar, Puríssima Concepció i Santa Agna, d'aquesta ciutat, i en les parroquials de Capellades, Pobla de Claramunt i La Garriga, seràn aplicades en sufragi de l'ànima de

Don Antoni Miquel i Mas

que morí a Buenos Aires el dia 9 de setembre de l'any 1913
a l'edat de 27 anys
havent rebut els Ausilis Espirituals i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Els seus pares don Antoni i donya Balbina, avi matern, germans Hermínia, Enriqueta i Valeri, germà polític don Francisco Bonastre, oncles, cosins, demés parents i la raó social «Miquel y Costas y Miquel, S. en C.», al recordar als amics i coneguts tan sensible perdua, els supliquen li tributin un record en llurs oracions i se serveixin asistir a alguna de dites misses, per lo que'ls quedaràn agraits.

No's convida particularment

MÁQUINES FRIGORÍFIQUES

David Ferrer & C.ia S. en C.
94, Passeig de Gracia, 94
BARCELONA

Regionalisme
i
Federalisme
PER
LLUÍS DURÁN I VENTOSA

Venda a Barcelona:
A les principals llibreries
Venda per a fóra:
Llibreria F. Puig; Pl. Nova,

ACADEMIA TÈCNICO-INDUSTRIAL
Preparatoria per a l'ingrés en las Escoles d'Enginyers Industrials
Professorat a càrrec d'Enginyers Industrials exclusivament. — Pelayo, 7, 2.on

J. Marsans Rof i fills
Valors, Cupons, Giros, Canvi de Monedes, Comptes corrents, Viatges
(RAMBLA CANALETES, 2)

MOSAICHS E. F. ESCOFET & C.
Ronda Sant Pere, 8

COLEGI DE SANT JORDI
Fundat l'any 1898 per
En Francisco Flos i Calçat
Educació integral d'acord amb els principis pedagògics més moderns que millor desenrotllen la intel·ligencia del noi sens fadigar-la ni entorpir-la. — Espaiosa terraça-jardí per a jocs instructius. — ESPECIAL DE PÀRVULS.
Obertura el 15 de setembre
Lauria, 45, i Passatge Permanyer

EL CONFLICTE EUROPEU

Tornant de Berlín

Crònica retrospectiva

III

Cap a Berlin. - Trens militars. - Berlin en temps de guerra. Germanització de rètols. - Cafès i balls. - Més noticies. Russia és l'enemic. - Conversa amb un professor. La crisi, les subsistencies. - Esperances.

El diumenge, dia 9, sortirem de Bad Harzburg. Previa exhibició del pas, obtinc un bitllet per a Berlin, , en el canvi dels 100 marcs, un ters en or conforme estava marcat per l'Estatut del Banc. El trajecte sobre Magdeburg dura normalment 3 hores i mitja o quatre i requerí aquest cop de les 8 del matí a les 12 de la nit. A cada estació important teníem llargues parades per a deixar passar trens militars, qual arribada se senyalava per cançons i himnes patriòtics. «La guardia vora'el Rhin», «Ida biu eiu Preusse», i sobre tot «Deutschlaud über alles».

L'organització d'aquests convois militars era, generalment, aixís: Un vagó de primera o de segona on viatjaven els oficials, molt alegres, descenyides les corretges i descoberta la testa; nombrosos vagons de tercera, i furgons per als soldats, i vagons descoberts—«bateas»—on s'acumulava el material. Tots els trens eren llarguíssims i de maniobra molt lenta. Durant l'estona de la nostra parada a Magdeburg, mentres perseguíem unes taces de cafè, i tot escoltant l'erudita disertació d'una de les mestres que compartía amb nosaltres el cafè sobre el saqueig de la ciutat per les tropes de Tilly en la guerra dels 30 anys, vèiem arribar metòdicament, cada 10 minuts, un d'aquests trens; canviava de víes i repartía, després d'haver copsat els soldats i viatgers, abundant provisió de sandwichs, llimonades i tabac. L'obsequi amb begudes alcohòliques era prohibit, no menys que la venda en les cantines de l'estació. A Magdeburg mateix vegérem un grupu numerós de presoners russos, obrers immigrants, dels que cada any veníen als treballs del camp, i que enguany els faràn sense cobrar i marxant entre soldats. El nostre tren, únic tren civil que feia el recorregut aquell dia, s'anava allargant, malgrat l'aument de vagons que rebía a cada estació, anaven plens a vesar. En una parada vaig comptar els vagons i passaven del centenar arrossegats per 3 potentes locomotores. La policía de ferrocarrils era més rigurosa que de costum; i al passar els ponts sobre l'Havel, fou manat tancar les finestres i baixar les cortinetes, a fí de protegír la costosa obra. A les cinc èrem a Potsdam, però fins a Berlin el viatge durà 6 hores, a cada una de les estacions de Gross Berlin, anàrem deixant vagons, i malgrat tot, a l'entrar a la estació de Potsdam, de Berlin, nostre tren depassava de molt els enormes andèns. Amb les maletes al braç, el camí al llarg de l'andèn era inacabable. Alesbores vaig notar que també el nostre tren duia uns quants vagons militars.

La Potsdamer Platz té l'aspecte de tots els diumenges en aquella hora, no més la curiositat de la gent apilotada davant les columnes d'anuncis, o per la presencia de l'extraordinari dels periòdics en totes mans per cafès i restaurants notaríen la guerra. Una mica difícil se fa trobar cotxe a la sortida, però cal atribuir-ho a que jo he estat dels darrers en sortir de l'estació.

Per conveniencia personal m'allotjo en una antiga cambra d'estudiant, que és per etzar lliure, i a l'endemà reveig alguns dels antics coneguts d'hostatge. Els amics de la pensió són tots voluntaris. Un és ja com intèrprete a la frontera russa; puc despedir-me encara de un altre que marxa a incorporar-se als coracers de Magdeburg, un tercer voluntari de marina espera ser demanat de Kiel. Les dames, segons les seves aficions, s'ocupen en tasques d'oficina, de confecció o de farmacia per la Creu Roja, ningú, des de la criada fins a la ministresa, sent, pensa, ni veu altra cosa que la guerra.

Després de ben dormit, cal esforçar-se en entrar en l'opinió alemanya i a manca de millor esponent de la conciencia col·lectiva, parlo amb la «patrona». La seva opinió no està encara ben endurida per la premsa, i les altres opinions. He pogut clarament veure aquesta evolució des d'una certa desconfiança, d'un pensar: ¿i si, malgrat tot? fins a l'absoluta i entusiasta unanimitat de darrera hora, que sentíeu com us invadía i guanyava, tot estranger i no massa amic de l'organització estatal, i de les classes governants alemànyes que hom se creu ser. El clixé era la barbarie russa, el «zarismus» i la «moscovitentum», de que calía preservar a la Europa occidental. La guerra contra França no era pas popular ¡era tan clar que França no la volía! Contra Anglaterra, en canvi, l'animositat molt major, no s'excloía una molt major prudencia, una timidesa en l'esperar. El factor rús se judicava despreciable. Amb evident injusticia—potser volguda—se retreien episodis de la guerra del 903-905 i es comentaven telegrames de abusos i imperfeccions en l'administració militar. Els diaris, fòra del «raid» del vaporet «Reina Lluisa», sembrant de mines el Mar del Nort i la boca del Tàmesis i de la neutralitat italiana, no ens donen noticies, però en canvi sortir al carrer era la seguretat de veure sota una llum nova la capital prussiana.

La primera visita a fí de normalisar la situació és al consulat d'Espanya; proveits de papers i en regla, anem a cercar els coneguts; la majoría són estudiants en missió de l'Estat en els centres berlinesos. Pel camí veiem la fesomia de la ciutat modificada. Hi hà tot un comerç especial de guerra, que a les llibreríes s'acusa per gran nombre de cartes, folletos i quaderns històrics, militars, diplomàtics i estadístics, i a les camiseríes per l'exhibició de roba blanca, feta segons models militars; l'anunci i el reclam s'han servit també de la situació. La gentada és enorme davant els bureaus dels diaris i devant els de les agencies de viatges. Segons diuen, l'éxode d'americans i anglesos per la vía Holanda, és enorme. Allunyant-se del centre de la ciutat, cap als barris modestos del N. i NW. és freqüent trobar-se amb botigues tancades per causa de la guerra. El ferrocarril elevat de cintura no té encara un servei absolutament clar, hi hà trens cada 20 minuts, però no's garanteix que el servei sigui igual més que de quatre en quatre hores. La mobilisació es cumpleix amb una precisió absoluta, i pel que a l'etzar se'n veu i lo que'ls diaris informen sense la més insignificant escena sentimental; els soldats marxen una mica aturdits però contents, i el públic els somriu, festeja i aclama amb unanimitat, un obrer com un catedràtic, i la viuda d'un general com una criada. Al vespre la curiositat de la gent es refugía en els cafès esperant els telegrames que l'Estat Major passa a l'Agencia Wolf, i escoltant els himnes patriòtics. La nostra taula d'estudiants espanyols es converteix en centre sospitós perque, com diuen ara els alemanys, fòra els aliats, no més hi hà els enemics, els neutrals no existeixen. Aixís, quan l'orquestra comença a tocar «Heil, dir in Siegenkranz», ens alsem i descubrim pensant en que la mateixa melodía amb mots anglesos serveix enllà del Canal d'expressió a un sentiment igual i contrari.

Observem en el cafè l'enorme preponderancia de dònes, i desitjosos de veure com sent la capital l'estat de guerra anem vers els «bars» de la Nollendorf Platz, i les sales de ball, d'estudiants i modistes. Els bars estàn bastant deserts, els homes són en sa majoría argentins o nort-americans, hi hà silenci, i en fí, la crisi hi és sensible; en canvi, en les sales de ball a Halensel, sota els retrats dels Hohenzollern del gran Elector fins a Guillem II, es balla com sempre; el tango i el «pas de l'ours», malgrat sa filiació parisenca, persisteixen. De tant en tant, un himne guerrer o una cansó patriòtica, ve a recordar-nos que la guerra és la guerra. Els casinos més elegants han canviat son nom. Ja no hi hà Palais de Dances, ni Moulin Rouge, la manía de germanisació s'extèn a fins a detalls ridícols.

El gran cafè i cinematògraf de la Potsdamer platz que's deia «Picadilly», té ara un enorme rètol sobre tela blanca que diu «Vaterland». La sucursal de l'«Old England» a la Friedistrasse s'ha convertit en una casa «Deutscher Kronprinz», i les banderes angleses que'n decoraven la façana són emblanquinades; en lloc d'un Hotel d'Anglaterra hi hà un «Deutrches Gasthaus». L'Hotel Bristol es diu modestament Hotel, i en els grans magatzems desaparèixen les advertencies de que allí es parla francès o anglès.

El trànsit pels carrers no té rès ni d'incòmode ni de perillós. Conten els amics que'ls primers dies no's podía donar un pas sense ser interpel·lat, i invitat a exhibir els papers, però això no succeia més que un parell de vegades al dia i singularment de nits. Ademès de que la policía havía prohibit que ningú, no pertanyent a dit organisme, aturés a un estranger, fins sospitós.

El dia següent, 11, els diaris porten noves tals que venen a torbar la joia de Liège i de Muhlhausen, els anglesos han près Togo i bombejen Daressalam, el que significa: l'imperi colonial alemany, el testament de Bismarck s'està fonent com sal a l'aigua. La gent n'aparta els ulls i la conversa, i cerquen en les fronteres veínes més satisfactories novetats. De Liège arriben dosificats detalls de les pèrdues alemanyes, entre Belfort i Muhlhausen, l'invasió francesa sembla satisfactoriament rebutjada. Però en conjunt, estam ja en una barrejadissa marejadora de noticies que no podem fàcilment reduir a un conjunt clar, ni amb l'ajuda de mapes i banderetes.

Girant els ulls a Berlin, veiem, en canvi, processos interessantíssims. La metòdica utilització de les circumstancies se compleix a meravella. Els dos grans problemes són la recolecció i els obrers sense treball, i per a un i altre se fan esforços tan ben encaminats que pot dir-se que la crisi farà no més el mal rigurosament necessari per dir-ho aixís inevitable. En aquestes tasques d'organització veig pels diaris que treballa mon professor F. Ofspenheimer, i com que tinc motius per creure que ma visita serà ben acullida, faig anunciar-la. En els primers moments, parlant per telèfon, judico que no'n treuré rès, per fí obtinc una cita i l'endemà'm cal llevar-me dematí i sortir cap a un dels barris ont el suburbi berlinés se converteix en una ciutat jardí. En un carrer fresc i quiet de Zehlendorf, trobo la casa que'l professor Ofspenheimer comparteix amb son amic Dehmel, el líric alemany. Ofspenheimer és un jueu, i ademés un caracteritzat militant en el grupu Sionista. Això l'havía retrassat en sa carrera oficial, però que, com digué l'emperador, no hi hà classes ni religions, no hi hà més que alemanys. Els jueus se n'aprofiten. Són ben rebuts on eren totjust tolerats i son patriotisme, un sentiment, tan nou i tan rar en els jueus esclata, gosa en publicar-se. Es una impressió que vaig fer per mí, i que he controlat amb els diversos amics alemanys i espanyols. El professor Ofspenheimer s'escusa amb mí per deu minuts, car està dictant un article a la dactilògrafa. L'article és un de la serie que està publicant sobre el chômage, el treball femení, les obres públiques, etc. Això'm dóna peu, per a sense entretenir-nos massa en una conversa d'ordre científic, parlar de l'actualitat. I com que aquest exponent de la conciencia alemanya és més valiós que la dispesera, vaig a reproduir algunes de les coses que va dir-me. Naturalment la preparació militar de l'Imperi restà fòra de qüestió; el problema és únicament la preparació, que l'economía nacional i les finances imperials tenen per a la guerra. La guerra ha de ser sinó acabada, decidida en terme de dos mesos, sinó l'Estat correrà greu perill; fins a dos mesos té un crèdit de espera i confiança plenes, absolutes. Durant la guerra del 70, la doble batalla de Gravelotte-Saint Privat pot dir-se que decideix la guerra; a conseqüencia d'allò, al mes just un exèrcit se rendía a Sedán, l'altre era tancat a Metz. Vingué després, fins als 7 mesos que durà la campanya, el «soulevement» Gambetta, però la guerra estava ja guanyada. «Necessitem un triomf no menys ràpid, i a aleshores a l'enemic li farem «pont d'or» per a fer la pau»—digué Oppenheicer.—Respecte a la resistencia nacional, me digué que jo era testimoni de l'absoluta confiança que'l poble tenía en el triomf i de la voluntat amb que acceptava el sacrifici. I és cert; això s'havía obtingut, no d'una manera immediata, però s'havía obtingut. Tením—afegí el prof. Oppenheincer—la millor cullita que mai hagi tingut l'imperi, en grans i en patates; tant, que podem consumir a racció ordinaria i una mica més, durant 50 setmanes els propis productes. Caldrà, doncs, limitar una mica certs consums industrials i excluir del tot els fruits de pà de la alimentació anyal; però si podem segar i recullir a temps la cullita, aquest resultat no pot fallar. Més greu és el problema social: els 20 mil milions del comerç exterior alemany desapareixen d'un cop. El comerç, sobre tot el de certes grans industries, colors, electricitat, quincallería, tan típicament alemanyes, que des d'un recó de Silesia, del Rhin o de Westfalia omplíen el món, ha quedat anul·lat. An això cal afegir el paro de les industries del luxe en tot i les del confort en part. Berlín sol, té 8,000 ebanistes sense feina. Cert que ho compensa el treball a pressió, que fan les industries militars-farmacèutiques, i la confecció per als soldats, però no'ns basta. Ademés, les lleis alemanyes d'assistencia obrera, amb la complicació i casuisme que afecten, s'han vingut a convertir en perjudicials per als mateixos obrers, que no poden desplaçar-se, pendre feines menys pagades o acceptar jornals baixos. Cal modificar aquestes lleis, que fetes en benefici dels obrers, s'han tornat, per les circumstancies, perjudicials per a ells.

Jo procuro encaminar la conversa vers la guerra propiament dita. El meu interlocutor no vol seguir-m'hi. No parla més que de la guerra amb França, que és una desgracia, fatal, i prevista, de fa temps. Jo, per a interessar-lo i apel·lant al rastre de solidaritat de raça que pugui haver-hi, li recordo la segona de les cartes de Renan i Strauss, escrita l'any 71. Diu l'escriptor francès: «La France d'ici longtemps n'aurà plu qu'un objectif: reconquerir les provinces perdues. Attiser la haine croissante des Slaves contre les allemands, favoriser le panslavisme, servir sans reserve les ambitions russes... voilà la politique que comande une telle situation...» Aquests mots que no podem llegir sense emoció ara als 43 anys d'ésser escrits. Quan l'exèrcit alemany prop de París, té noticia de que l'exèrcit rús s'acosta a la linia del Vistula, produiren sobre'l professor Oppenheimer que no'ls coneixía, la impressió natural. Després reacciona, i cridant, aparesqué el «cliché» de tots els alemanys contra Russia. Es una vergonya per Europa, un poble naturalment capaç i intel·ligent, embrutit, anulat per una burocracia i un govern corruptes. Un exèrcit nombrós, però mal armat, amb fusells sense bales i bots de conserva plens de sorra. Aixís com Alemanya salvà a Europa de la invasió del cólera, la salvarà dels cosacs. I animant-se, en una d'aquelles explosions de frases de que els jueus saben trobar tan bé la elegant disposició, anuncià: Suecia, recuperarà Finlandia, i s'acabarà un drama nacional; repararem una gran injusticia històrica constituint un regne de Polonia regit per un princep Habsburg o Hohenzollern. Rumanía pendrà la Besarabia, i Turquía el Càucas. Fins Persia podrà reclamar sa part, i aixís el colós rús, anulat, haurà de tornar al fons de l'Asia d'aon no devía haver sortit mai.

No insisteixo sobre la qüestió i li parlo de Anglaterra. Aquí apareix el socialista i em diu:—La guerra té evidentment causes econòmiques. Assistim a l'adaptació catastrofal de unes formes polítiques nacionals, a un regisme econòmic mondial. Sortirem de la catàstrofe, amb una neutralitat i una moral política noves; si la guerra dura, Europa restarà com després de la guerra dels trenta anys, arrasada, cremada, arruinada en les més pròsperes comarques—Bèlgica!, penso jo mentres diu això. La població alemanya minvarà de un terç com aleshores, i com la pau de Westfalia, va crear l'equilibri europeu, aquesta guerra serà el primer acte del gran drama que ha d'acabar amb la confederació dels Estats d'Europa. Excluída Russia, que és la barbarie, i enemics del Nort-Amèrica, que és l'egoisme de Monroe i l'imperi del capitalisme. Jo li faig observar el llevat de rezels que una guerra deixa, i ell objectà, que l'unió dels dos imperis alemanys se feu després de Sadowa i l'Entente Cordiale després de Faschoda. Aleshores se feu un llarg silenci, i a l'acabar vaig ser jo l'interrogat, i Espanya l'objecte de la conversa. Després parlem de l'activitat científica de Oppenheimer i sos deixeples H. Georges, T. Rodgers i Carey, foren el leit motiv. Havíen passat tres hores, que eren una concessió amistosa. A la primera indicació que faig d'anar-me'n, me diu clarament que'm vol retenir. I jo surto de nou vers el centre berlinès, ben content de la conversa, i convençut de que els moments actuals donen la sensació de ser històrics, d'estar emplassats en un ressalt de la perspectiva del temps, i l'impuls irresistible d'esbrinar, d'endevinar, com se formaràn en el pervindre les condicions polítiques, lo que la gent diu, per acabar aviat, diu el mapa d'Europa.

Manuel REVENTÓS.

A 2.ª pàgina

Una agafada de dits

La lliçó de la guerra

Anvers: Tensió moral

Notavem, al començar aquesta serie de comentaris, un retorn a la ferocitat en aquesta guerra actual. I esbrinantne les causes, senyalavem com a més decisiva, la de ser, pels protagonistes, una guerra de vida o mort. Aquests imperis en lluita, que precisament per ser els més forts de la terra, hauríen de prodigar una més gran generositat, procedeixen avui dia implacablement, perque en aquest daltabaix universal tots s'hi juguen el poder i la mateixa vida.

Avui podem continuar els nostres comentaris, sense temensa, tampoc, de desvetllar rezels, ja que, com els anteriors, els apliquem genèricament, això és, a les dues parts bel·ligerants.

Si el revers que examinavem aquests dies passats pervé d'un factor «nou» en aquests nostres temps, l'anvers, contrariament, retrata la supervivencia d'un factor tradicional altament esperançador.

Grisa com és la lluita, implacable com és amb els adversaris cada combatent, entra en joc, dignificant el conflicte, el valor moral, únic en el qual pot trobar-se, sense adulteració, l'heroisme.

Semblava que aquèst desertava d'entre nosaltres. Les societats modernes, cada dia més sibarítiques i assedegades d'or, semblaven ineptes per un esforç tan extraordinari com el d'una guerra, per un sacrifici tan cruent com el que ara, de tan bona voluntat i fins amb tant d'entusiasme, realitzen. I no obstant s'es vist que ara, com altres hores, per sobre la força material s'aixeca el valor moral, per sobre la riquesa i la disbauxa, senyoregen la sobrietat i la disciplina, per sobre les mires egoistes de la diplomacia, per sobre la fredor crudel dels estats majors, predominen l'abnegació, el generós sentiment de patria.

Amb el present conflicte s'ha demostrat que'l socialisme, per ara, és impotent per a evitar la guerra. Pot provocar conflictes, però no pot aturar-los. Ell i el catolicisme es disputaven avui dia l'hegemonía política i social en molts indrets. Ara s'ha vist la ineficacia de la fòrmula socialista, i, més encara, la seva claudicació. Com a fenòmen general, sense una sola excepció, podem senyalar el fet dels partits i de les masses socialistes relligant-se dintre cada Estat, en aquests moments suprems, amb els altres partits i classes, i concòrrer amb entusiasmo als preparatius i a l'actuació bèl·lica de cada un. Fins a França, on els socialistes actuaven de més internacionals i pacifistes, s'han deixat arrocegar de la general fogor, i corifeus mig anarquistes i anti-militaristes com l'Hervé, prenen les armes per la patria.

En canvi, el catolicisme ni ha fallat ni ha claudicat.

No ha claudicat, certament. Recordi's la enèrgica, la digna actitut de Pius X, resoltament contraria a la provocació del conflicte, fins respecte d'una nació i d'una dinastía tan afectes a la Santa Sèu com les austríaques. Recordi's el paternal condol de Pius X, devallat a la tomba per no veure la cristiandat en guerra i els sacerdots batent-se els uns contra els altres. En aquests moments de bogería, d'egoisme, de crudeltat, la veu pontifical és l'única que ha dit paraules de seny, d'amor, de veritable solidaritat universal humana.

No ha fallat, tampoc, l'Iglesia. Una formidable reacció religiosa s'experimenta arreu. Mentres el socialisme i els sectarismes de tota mena s'aplanen i s'imposen un parèntesi, reconeixent implícitament que llur actuació és incompatible amb la suprema defensa nacional, el sentiment de [illegible] floreix de bell nou en el cor mateix de les regions i ciutats més corrompudes i apès tates. A Alemanya, a Russia, a Anglaterra, a Austria, els sobirans i els generalíssims invoquen el nom de Deu i a Ell s'adressen per a impetrar la victoria i per a sostenir els seus exèrcits, com si la virilitat reconeixessin tots que no més es troba en aquesta divina font d'energíes. A França mateix, els temples s'omplen d'oficials i de soldats, qui van a combregar abans d'emprendre la campanya.

I encara tal vegada un èxit major li espera an aquest element sobrenatural. Després d'aquest plebiscit unànim de tots els pobles en pugna, bé podría ser que'l primer triomf del nou Pontífex consistís en tornar la pau a Europa. La seva autoritat moral és l'única prou respectada de tots i prou imparcial, per a conseguir imposar-se. No creiem que li disputi aquesta preeminencia el ministeri Dato, per més que, al dir d'ell, una de les raons de la seva neutralitat «sui generis», sigui el «reservar-se per a l'altíssima missió de mitjancer.

J. BOFILL.

Al Dia

La guerra

No hi hà pas qui sigui més enemic del senyor Lerroux que nosaltres, però davant dels fets d'Irún i San Sebastián hem de fer constar la nostra protesta. L'atentat personal no té mai justificació: el poble deu manifestar ses simpatíes i antipatíes als polítics unint-se al partit que dirigeixen o combatent-lo, mai atenent contra les persones.

Ademés, els atacs personals solen ésser contraproduents; moltes vegades tornen a enlairar al caigut; fent-lo víctima, el fan simpàtic, restituint-li la popularitat perduda.

Casos hi hà en que un polític fracassat podría pagar molt bé un atentat que no li causés gaire dany.

Els atentats personals porten, a la vegada, un exarcebament de les passions polítiques i són causa de represalies.

L'atentat contra el senyor Lerroux prova plenament que, si Espanya se sortís de la neutralitat imposada per les circumstancies i pel sentit comú, que quasi sempre és germà del de conservació, s'encendría la guerra civil. Els trets de dilluns al vespre responent a l'atentat contra el senyor Lerroux, en són bona prova.

Fem vots per la pau interior d'Espanya, per l'imperi de la ciutadanía, que prou conflictes greus ens porta la guerra d'Europa.

* * *

L'acord anglo-franco-rús sobre la pau fa tèmer, més que mai, que la guerra sigui llarga. L'acord és natural, és d'honra i de conveniencia: una pau feta per un dels aliats contra'l parer dels altres, hauría sigut, probablement, una nova guerra i quelcom semblant a lo que va passar als Balkans.

Aquesta aprensió de durada que tenim des que va començar la guerra, obliga més i més al Govern d'Espanya a pendre aquelles mides reductores de la crisi que se li han aconsellat. Com més llarga sigui la guerra, més perilla el crèdit i el treball, però més profit pot treure'n Espanya si una sabia reorganització de nostres forces econòmiques s'és feta. Alemanya, França i Bèlgica — nostres competidores — restaràn anorreades absolutament; Anglaterra, molt ressentida; i Russia, que viu del prèstam, pobre i feble.

Si'l Govern escolta els bons consells de la Junta Econòmica de la Mancomunitat de Catalunya, podrem curar bon troç els mals de la guerra, enxiquint-los primer, recompensant-los després.

* * *

Per molt temps serà un secret lo que passa a la frontera russa. Segueixen essent tan contradictories les informacions de les agencies, que no hi hà manera d'entrellucar la veritat.

Els lectors faràn molt bé de no apassionar-se, pensin com pensin, siguin per qui siguin les simpatíes. La operació imminent que preparen els alemanys contra l'exèrcit del general Jofre i l'actitut d'Italia i de Turquía són, de moment, els punts interessants del conflicte bèl·lic. Pel nostre, per l'interior d'Espanya, la resposta del Govern a les peticions de Catalunya.

POL.

CLOSARI

LLETRES A TINA

XXII

Portu-Pain, 5 setembre.

Un vespre, al Kurhaus, tots els hostes érem plens d'inquietut. Senyora Mammi havía sortit d'excursió alpina amb Eva. Si nou hores sonaven, elles no estaven encara de retorn. Tots ens demanàvem ja si no els fóra arribat algun pas de desgracia. Tu baixares llavors, Tina. Amb la graciosa autoritat dels teus set anys mal complerts, exigires tranquilament el sopar... Veus'? Ara t'ho dic per primer cop, però això va escandalitzar-nos una mica. Eres tú qui tenies raó, perquè als cinc minuts compareixíen els excursionistes, tranquils i intactes. Eres tú qui tenies raó, però, la veritat, a nosaltres alguna manifestació de sensibilitat agitada, de ta part, ens hauría semblat decent...— Jo sé prou què tenía el vostre cor i sé ón i còm el tenies, amiga meva. Sé, adhuc, que, en algunes coses d'aquest ordre—per exemple, en l'exercici de la virtut de l'amistat — sou a nosaltres superiors. Mes, per lo que respecta a les manifestacions exteriors, hi hà en el vostre caràcter quelpom de lacedemònic que'ns xoca. Perquè Atenes és més a la vora de nosaltres que Esparta, i més a la vora encara l'Assís del Pobriçó, i més a la vora la Vallée Chevreuse de Marguerida Perrier, i més a la vora la Saboia de Lamartine.

He parlat del vostre primitivisme just disfressat, de la vostra crudeltat prompta a desbocar-se, de la sensualitat un poc crúa, de la manca sovint d'aquelles finors exteriors afectives, que amb nom potser impropi solem vulgarment anomenar «sensibilitat». Què diría en el capítol del «gust»? Repetiría indicacions aportades sovint a gloses meves. Tu sabs que mon amor a lo clàssic és—i té tota la raó per ser—sobiranament exclusiu. Mon credo és que, en art, fòra del Mediterrani o de la filiació al Mediterrani no hi hà salut. Aquí ve bé allò del Romanticisme, aquí ve bé allò de la Barbarie, en el sentit tècnic, especial, estricte de la paraula. Jo he odiat Böcklin. Jo he puntualisat en quantes coses Karl Kraus està fatalment lluny de La Rochefoucauld. Jo he inscrit Wagner dins la columna dels Grans Damnats dins mon calendari platònic. I com crec que lo estètic no entra exclusivament en l'art, sinó que està en els mateixos fonaments de la ciencia i de la vida, veig tota deficiencia i tot pecat en estètica trascendir il·limitadament. No observem també quasi constantment en la vida, en la ciencia alemanyes deplorables oblits del «gust»? L'amor de la Carlota goethiana està molt lluny de l'amor de la princesa de Clèves. El transformisme de Häckel té un «accent» infinidament més groller que el transformisme de Lamark.

Abrevio. Vull terminar depressa aquest violent anàlisis, que és en mi un acte de bona fè intel·lectual, però també un acte d'ingratitut. Del fons d'aquest retrat familiar vostre, on el meu retrat és també generosament inclòs, els meus ulls míren ara als meus ulls i m'adressen com una reconvenció muda, què'm fa pujar els colors a la cara...—Un mot sobre el vostre pecat de «suficiencia», de «suficiencia» excessiva. Això s'anomena, en lo intel·lectual, pedantería; en lo social, se tradueix per una certa manca del sentit del ridícol... (Però m'ocorre de pensar si la «suficiencia» francesa, sobretot la parisenca, no fóra pitjor. Passem). Per fi, deixem al·ludir a una certa tendencia confussionaria, a una passió mental per lo obscur, per lo retorn, un cert misticisme d'intel·ligencia, una aversió, en part voluntaria, de la precisió i la simplicitat. Mes això és materia sobre la qual convé molt que tornem amb calma. Ens en donarà ocasió un comentari a l'elogi del germanisme inclòs en un llibre recent d'un autor nostre, en Josep Ortega Gasset.

XENIUS.

De Constantinopla estant

Senyor Director de LA VEU DE CATALUNYA.

Dia 14 d'agost.

El tema d'ahir en totes les converses fou l'estat d'ànim que'ns ha portat lo ocorregut amb els creuers «Goeben» i «Breslau» des del dia que entraren als Dardanels (dia 10). Una volta hagueren entrat, se dirigiren a la badía de Nagara, que està ben abrigada del foc dels canons dels vaixells que's poguessin presentar a les proximitats de Constantinopla. Tan prest com foren fondejats els dos esmentats creuers, varen rebre el seu carregament complet de carbó i d'aigua, de part del Govern turc que preté haver-los comprat, no obstant lo qual segueixen amb la bandera alemanya alçada.

A la mateixa badía està el vapor «Saghalien», de les Missatgeríes Marítimes franceses, replè de reservistes francesos, esperant ordres per a sortir de l'estret i continuar el seu viatge a Marsella; ordres que no podíen rebre mentres se sapigués que'ls dos creuers alemanys seguíen les seves correríes pel Mediterrà. Ademés, hi havía el dia 10 dos altres vapors francesos que portaven a una de les illes de l'arxipèlag uns 500 desertors de l'exèrcit turc. Al dia següent de la seva arribada, els dos vaixells esmentats, feren una inspecció a bordo del «Saghalien», desmontant els seus aparells de telegrafía sense fils, davant l'indignació dels tripulants, que amb exquisida prudencia, evitaren una colisió que haguera motivat l'oposar-se a les ordres dels alemanys. Després foren interrogats un a un tots els tripulants i passatgers dels tres vapors francesos, originant una intervenció de l'Embaixador francès. El «Saghalien» pogué sortir el dia 12 mercè a l'intervenció d'alguns embaixadors.

Aquestes coses, que se sapigueren ahir, han causat fonda impressió; ningú s'explica com un vaixell de guerra pugui realitzar tals actes en aigües neutrals.

Es ja indubtable que Turquía fa tot lo que sab, per a indisposar a Russia i apurar la seva paciencia, per a que aquesta li declari la guerra, i poder així col·locar-se altra volta com a víctima davant del poble musulmà, conseguint d'aquesta manera animar el poble per a la lluita. Mes se veu que'ls embaixadors se fan el sord, segurament perquè en tenen prou en preocupar-se de l'avenç dels alemanys.

Turquía no perd rès en esperar. Al cap i a la fi a l'acabar la guerra s'arreglaràn els comptes, i ja se sab per endavant que, guanyin o perdin els alemanys, Turquía no tindrà més que ocasió per a lamentar-se. Mes, ¿què passatà d'aquí a que aquest extrem arribi? Déu sols ho sab; mes es ben segur que no serà rès de bó, si jutgem pels incidents que es vénen succeint cada dia. Ahir l'autoritat militar assaltà un comerç inglès i una barcaça de vapor de dita nació que portava provisions.

Com se pot veure, la situació és cada dia més difícil pels estrangers i justifica el temor que tenim de que'ls turcs extremin les coses.

Dia 17 d'agost.

Rès extraordinari hà passat des del día 14.

Aquí la mobilització segueix molt activa; se nota gran moviment de tropes que'l Govern envía a les fronteres occidentals, és a dir, a la Tracia turca fins a Andrinòpolis, i al mar Negre, per a prevenir qualsevol desembarc dels russos.

Se dóna com a cosa certa que Alemanya treballa per aliar a Turquía, Rumanía i Bulgaria en una acció comú.

S'afirma que en vistes an aquest objecte sortiren ahir cap a Bucarest el ministre de la Governació i el president de la Cambra. Aquesta acció se perllongaría fins a acordar un «modus vivendi» amb Grecia per la qüestió de les illes, evitant així una probable guerra.

Es unànim la creença de que, una volta acabada la guerra, Turquía haurà de marxar definitivament d'Europa, ja que's diu que'ls estrets seràn internacionalitzats així com la ciutat de Constantinopla.

Se parla ja de la futura capital de la Turquía assiàtica, indicant-se Brusa o Koniah per a tal objecte. Brusa està a cinc o sis hores de tren del mar de Màrmara, i la segona a tres dies de ferrocarril a l'interior d'Anatolia. Brusa és una ciutat antiga al peu del mont Olimp, ben situada, rica en aigües minerals i termals. Koniah, és una ciutat nova poc saludable.

—

Els dos vaixells de guerra alemanys segueixen encara amb la tripulació alemanya; d'això n'han protestat les potencies de la Triple Entente per pura fórmula.

—

Me deien l'altre dia que Turquía no disposa solament ni de municions. Els alemanys han promès facilitarne, i a l'efecte han lograt entrar als Dardanels dos vaixells mercants alemanys amb tota mena de municions, burlant la vigilancia de les esquadres francesa i anglesa.

No sé com arribarà aquesta carta al seu destí. Lo que sí és cert, que an aquí mai arriben els correus d'Espanya.— Corresponsal.

Una agafada de dits

o

Don Miguel de Unamuno, don Pere Corominas, "El Poble Català" i LA VEU DE CATALUNYA

Com saben nostres lectors, ha estat destituit del seu càrrec de Rector de l'Universitat de Salamanca el senyor d'Unamuno. Nosaltres pensàvem ocupar-nos de la qüestió, i havíem començat a documentar-nos sense cap mena de prejudici, però amb el convenciment de què's tractava d'una nova relliscada ministerial, quan veiem en «El Poble Català» d'avui un solt titulat «En Corominas i l'Unamuno», en el qual se dóna compte d'una carta d'adhesió del primer al segón, reproduint-se íntegra la resposta del segón al primer, anunciada en els següents termes:

«Don Miquel de Unamuno ha respost an en Corominas amb la carta que publiquem totseguit, en la qual hi và exarada (sic) UNA PROTESTA DEL NOTABILISSIM CATEDRATIC PER UNA INSINUACIO MALEVOLA DE UN DIARI LOCAL».

Aquest diari local és, naturalment, el nostre.

I la carta diu així:

«Salamanca, 4, IX, 14.

»Sr. D. Pedro Corominas.

»Gracias, mi antiguo y buen amigo, muchas gracias. Y sí, necesitaré en su dia de usted. Esto no puede quedar así y no por mí solo. No se trata de mí. Se me ha echado como un perro rabioso, sin aviso previo, sin queja, sin reconvención, amonestación o llamada al orden. Y aun no sé per qué. Debe de ser por motivos inconfesables de parte del Ministro. Y para cohonestarlo trata de injuriarme dejando correr especies calumniosas. LA VEU DE CATALUNYA publicó un telegrama disparatadísimo, hablando de no sé que Facultad clandestina de Medicina que aquí funcionaba. Eso es una enormidad, y puede usted decirlo. Todo lo de esta desdichada Facultad que por ahí se dice es leyenda. Es, sí, la màs deficiente de España, mas no por culpa suya y nadie más que yo ha denunciado al Ministerio sus deficiencias.

»Haga el uso que quiera de esta carta y si hace públicos sus conceptos, mejor aún. Sobre todo que protesto del telegrama de LA VEU.

»Y cuando sea ocasión le daré más amplias noticias.

»Reciba un abrazo de su amigo
Miguel de Unamuno.»

Nosaltres creiem que el senyor Unamuno té perfecte dret a protestar del telegrama, sempre que en la protesta's refereixi al seu origen, que's troba en unes declaracions del senyor ministre de Instrucció pública, recullides per les agencies telegràfiques i remeses als periòdics de Barcelona.

Perquè no hi hagi lloc a dubtes, reproduim a continuació el text del telegrama, del qual sembla voler-nos carregar la responsabilitat el senyor d'Unamuno.

Diu així:

«La Universitat de Salamanca

»El ministre d'Instrucció pública ha manifestat que's proposa ampliar en la «Gaceta» la explicació de les causes que l'han obligat a declarar cessant al Rector de la Universitat de Salamanca, senyor Unamuno.

»Sembla que ademés de les causes exposades en el periòdic oficial ahir, n'hi hà d'altres, que són el funcionament en la Universitat salmantina, d'un curs de Medicina, a manera de Facultat clandestina, a la que sortíen els alumnes sense preparació i sense pràctica.

»Per tot això el ministre d'Instrucció es proposa dictar un Reial Decret, reintegrant dits estudis a la Facultat de Valladolid, restablint així la normalitat.»

Com se veu, nosaltres no hi posàrem cap paraula pel nostre compte. Tot allò que's deia en el telegrama era amb referencia a les manifestacions del senyor ministre d'Instrucció pública.

Però encara hi hà quelcom que constitueix una prova més concluient de la nostra ignocencia i de que sols es tractava d'un servei de agencia telegràfica.

En efecte: el mateix telegrama fou publicat per «El Diluvio» (edició matinal, pàgina 23, del dia 1 del mes que som); «La Publicidad» (edició del mateix dia, pàgina 5), i «Las Noticias» (dia esmentat, pàgina 4).

Les persones que sàpiquen interioritats de la premsa barcelonina podràn suposar que hi pugui haver intenció malèvola en l'agencia que serveix als esmentats diaris a la vegada que al nostre.

Però també an aquesta suposició podrem contestar triomfalment, afirmant que'l mateix telegrama, sense una coma de més ni una paraula de menys, fou publicat el mateix dia 1 del mes que som, a la pàgina 3... de «El Poble Català».

Tant és així, que ara ens adonem que el text del telegrama reproduit l'hem tallat equivocadament del confrare, després de cotejar-lo escrupolosament amb el nostre.

Ja veu, doncs, «El Poble Català» que si insinuació malèvola hi hagués hagut en nosaltres, no menys n'hi hauría hagut en ell.

L'agafada de dits de «El Poble Català» és evidentíssima. I gracies a ella tenim la satisfacció de comprovar — honorant-nos-en degudament — que l'únic diari de Barcelona que llegeix el senyor d'Unamuno és LA VEU DE CATALUNYA.

Flac servei ha fet el senyor Corominas a «El Poble Català» facilitant-li la carta de l'il·lustre ex-Rector de Salamanca i flac servei s'ha fet el confrare amb l'acte imprudent i temerari de reproduir-la.

El Conflicte Europeu

INFORMACIÓ

DE L'EDICIO D'AQUEST MATÍ

D'una "profecía"

«La Depêche Coloniale», ara, amb ocasió del present conflicte, reprodueix una interview que tingué el seu redactor M. Montet, amb un alt personatge alemany, ara fà cosa de sis anys.

Se tractava aleshores de la qüestió del Marroc, la conducta de Alemanya davant de la qual, no era pas gens tranquilitzadora.

La opinió que d'aquesta actitut tenía l'al·ludit personatge alemany, pot ser resumida dient que'l Marroc era un pretexte.

El periodista l'interrogà després sobre l'opinió pública d'Alemanya davant d'una guerra probable, fent cas omís de lo que's pensés en els cercles militars.

—A Alemanya — respongué l'interpel·lat — aquesta separació que voleu establir en la vostra pregunta, entre lo que's pensa als cercles militars i la opinió pública, és quasi bé del tot impossible. En un país entrenat per a la guerra, com el nostre, quan se parla de opinió pública, és precís tenir molt en compte lo que's pensa en les esferes militars alemanyes.

—I què s'hi pensa?

—Que hi haurà guerra. No desseguida, mes dintre d'un plaç no gaire llunyà.

—I la guerra, amb qui?

—Amb Anglaterra i... amb vosaltres. Es ja axioma en els cercles militars, que una guerra amb Anglaterra és inevitable. Ara, tot seguit, no és possible. Mes tenim la convicció de que dintre de cinc anys, podrem vèncer als anglesos per mar, i a vosaltres, els francesos, per terra.

Realment l'Alemanya ja no cab dintre de les seves fronteres i necessita altres terres, per exemple, la Champagne, lo que resta de la Lorena i el Franc-Comtat. Aquestes conquestes són precises, i fins els mestres ne parlen als seus deixebles.

—I amb què compta Alemanya per al triomf.

—Per triomfar damunt vosaltres, comptem:

Primer. Amb les vostres discussions religioses i polítiques.

Segón. Amb l'antimilitarisme.

Tercer. Amb la Confederació General del Treball.

Quart. Amb la vostra decadencia física i moral.

Quint. Amb la desorganització del vostre exèrcit i la vostra marina.

Sisè. Amb els vostres mestres, en sa majoría pacifistes.

Sèptima. Amb la revolta dels indígenes de les vostres colonies, que nosaltres apoiarem al Sudán, a l'Indoxina, etcètera, al mateix temps que procurem revolucionar a Russia, les Indies angleses, etc.

Tot això és el costat bonic de la medalla.

Mes ara, miri amb quins inconvenients comptem també, i que no'ns fugen de la nostra previsió:

Primer. El bloqueig del mar del Nort per les esquadres francesa i anglesa reunides.

Segón. L'intervenció de Dinamarca, que'ns exigirà un còs d'exèrcit per vigilar-la.

Tercer. Revoltes a Polonia austríaca i a l'Alsacia Lorena.

Quart. Una guerra de sis mesos de defensa per nostra part a la frontera de l'Est.

Quint. L'entrada en foc d'un exèrcit anglès de 120.000 homes, manat pel general Frenc.

Sisè. D'una ofensiva dels russos per la Prussia Oriental. Per aquesta gent, ens contentarem en estar a la defensiva.

Setè. La fallida d'Italia a l'hora precisa.

Vuitè. Una revolta a les nostres colonies.

—I Alemanya, amb tants perills, voldrà arriscar-se a jugar la partida?

—Ja tindrà ocasió de véure-ho dintre de cinc anys.»

Poden veure els nostres lectors confirmades les previsions alemanyes de que fan gala en la present guerra, per un testimoni històric que té sis anys de vida, i que més que una senzilla interview, sembla una veritable profecía.

Per a la classe mitja

El Col·legi de Tenedors de Llibres, el Centre de Viatjans i Representants del Comerç i de l'Industria, la Lliga de Corredors i Representants de Comerç, l'Associació de la Dependencia Mercantil i l'Associació General d'Empleats d'Escriptori, han endreçat al president del Consell de ministres una respectuosa exposició.

En ella s'exposa la situació de la classe mitja, tan digna de tenir-se en compte.

S'analitza i parangona la vida de l'obrer i la del treballador de la classe mitja, ocupat en el ram que sigui, passant-se revista a totes les necessitats.

Com a resum, s'exposen les següents conclusions:

«A l'objecte de que aquests petits industrials i comerciants nos' vegin precisats a cessar en son negoci per manca de numerari, podría el Banc d'Espanya, ampliant els medis que té al seu alcanç dita entitat financiera, facilitar-los un crèdit relatiu a la seva importancia i al temps d'existencia, ja que aquestes petites industries són la base de les grans empreses de la creació de les quals sorgeixen, i per tant necessiten de la deguda protecció a fi de poder desenrotllar-se.

Ademés, i com sigui que resulta un veritable problema per a la classe mitja la qüestió de les vivendes on an aquesta capital, per raó del considerable aument de la seva població surant i conseguent escassesa d'elles, la majoría dels propietaris han apujat els preus de sos lloguers, exigint, ademés, alguns d'ells, el pagament per trimestres i un dipòsit de garantía impossible d'atendre per cobrar aqueixa classe per mensualitats, resultant de tot això, per consequencia, que l'interès que ses propietats els produeixen actualment, no està en relació amb l'amillarament que d'elles es feu fa algun temps, és per lo que entenem també que aqueix Govern, en bé de la democracia i de la classe mitja, la veu de la qual aixequem ara en son nom, deuría dictar una llei de Inquilinat, per la que's prohibís al propietari de tota finca percebre un interès major del 5 per 100 sobre'l seu valor actual amillarat.»

Sol·licitant facilitats per al pago dels tributs.

La Federació Provincial de la Propietat Urbana i Rústica, ha presentat una instancia al ministeri d'Hisenda, endreçada a conseguir facilitats per a la paga dels tributs.

En ella s'exposen sintetitzats, els perjudicis i retrassos que ha originat la guerra europea a la propietat, al Comerç i a l'industria.

Se fa patent que tots els retrassos en pagos a l'Estat que d'aquí es dedueixen, són casos de força major, i es recorda al ministre que rès s'ha fet per aliviar la situació de les classes contribuients.

Després d'exposades un seguit escalonat de raons, se suplica del ministre lo següent:

«Que per a remeiar en part les funestes consequencies de la situació creada per l'actual conflicte europeu, i sense perjudici d'aquelles mides que cregui convenient adoptar per a establir majors facilitats per a la paga dels tributs, se dicti una disposició en virtut de la qual s'amplii en lo necessari el període voluntari per a la paga de totes les contribucions i impostos fent que no expiri aquest, quan menys fins al darrer dia del tercer mes del trimestre, a que aquella correspongui, i per tant que els recàrrecs o càstig del 5 i 10 per cent, respectivament, no puguin en rigor ser aplicats per al cobro de les contribucions, sinó fins quan realment hagi vençut el dèbit del trimestre o sigui en el primer mes del trimestre següent al dèbit o data del rebut; i així mateix el plaç que regeix entre l'aplicació del 5 al 10 per cent de recàrrec.

El preu de la carn

Com anunciàrem oportunament, els abastadors han aumentat fins a 2 pessetes kilo el preu de la carn de vedella als carnicers detallistes, els quals, de continuar regint aquest preu, es veuràn precisats a pujar el preu corrent en els mercats.

Les causes de l'encariment són: la gran baixa de preu dels cuiros, que degut a les actuals circumstancies no poden exportar-se ni laborar-se de udana n.; la exportació o contrabàndol de bestiar boví a la frontera de Portugal i la creixent demanda de carn de vedella, degut a l'encariment de la de moltó. Ademés, corren rumors de que'ls serraires, a no tardar gaire, no voldràn el greix, lo qual portarà una pertorbació en el tràfec que cal tenir en compte.

Altres rumors, amb probabilitats de verídics, diuen que'ls abastadors continuaràn la puja fins a 2'25 pessetes per kilo. Allavors, en els mercats, el públic tindrà de pagar-la, al menys, 25 cèntims més cara per terça.

Serà un conflicte que, ara desseguit, les autoritats hauríen d'intervenir-hi immediatament, perquè encara tal volta hi hauría temps a un arranjament. Però això no s'hauría de fer per medi de notes oficioses, sinó cridant a carnicers, abastadors i pellaires i obligant a fer quelcom a les dues entitats que representen els interessos morals i materials dels venedors dels mercats.

Varies

—Quan el vapor «Ducca di Genova», que fondejà ahir al nostre port, passà per l'estret de Gibraltar, fou deturat per un torpeder anglès que s'apoderà de 13 passatgers alemanys, deixant després que el trasatlàntic continués el viatge.

De Madrid

(PER TELEFON)

Els discursos del marquès de Valtierra i M. Poincaré

Madrid, 7, 9'15 nit.

El discurs llegit pel marquès de Valtierra davant de M. Poincaré, a Burdeus, diu així:

«Senyor president:

A l'entregar-vos les cartes reials per les quals S. M. el Rei d'Espanya, mon august sobirà, se digna acreditar-me com el seu embaixador extraordinari i ministre plenipotenciari prop del Govern de la República francesa, és un gran honor per a mi poder reiterar un cop més a V. E. els seus sentiments de coral amistat i constant afecte per la nació francesa i de consideració personal per al quefe de l'Estat, sentiments que són compartits pel Govern i el poble espanyol.

Les relacions tradicionals que lliguen a les dues nacions, unides també per la missió comú que realitzen en el Nort d'Africa, són perfectament apreciades pel poble espanyol, que desitja vivament que la noble nació francesa pugui continuar en el si d'una pau benfactora en son desenrotllo progressiu.

Vulga el cel que Espanya pugui contribuir a accelerar aquest feliç moment.

S. M., recordant-se sens dubte de les missions elevades que m'han donat l'honor d'estar a vostres ordres l'any darrer, i del senyor Loubet fa alguns anys, m'ha concedit el gran honor de representar an ell i a la nació espanyola prop del Govern de la República.

He pogut en aquestes agradables missions apreciar les notables qualitats dels quefes de l'exèrcit francès i la simpatía i benevolensa que V. E. ha inspirat en els meus sentiments de sincer afecte.

Aquests constituiràn una prova de la voluntat ferma, que tinc empenyo en demostrar en el cumpliment del meu comès, que té per objecte mantenir i desenrotllar encara més les bones relacions que tan afortunadament existeixen entre els dos països.

Per a cumplir aquesta missió no dubto senyor president, que podré comptar amb vostra benevolencia i amb el preciós concurs del govern francès.

Termino, senyor president, entregant a V. E. les cartes que posen terme a la missió del meu digne predecessor senyor marquès de Villaurrutia.

El president ha contestat amb el següent discurs:

«Senyor embaixador: Me congratulo de rebre de vostres mans les cartes amb les quals S. M. Catòlica vos acredita prop del Govern de la República.

Estic profundament emocionat per la delicada atenció que ha tingut vostre august sobirà a l'escullir per a que el represeni a França a un home eminent amb qui he tingut el gust d'entaular relacions personals i he pogut apreciar vostres qualitats.

Sé, senyor embaixador, quins són vostres sentiments que reflexen els de la nació espanyola. També sé que Espanya està en perfecta harmonía amb el seu monarca Alfons XIII, que no ha deixat de donar al meu país testimoni de la seva bona amistat.

Vos agraeixo els vots que formuleu per al restabliment de la pau a França, que no ha volgut la guerra, que ho ha fet tot per a evitar-la, però que ara té el dever de prosseguir-la amb els aliats fins a la victoria i reparació del dret.

Vos prego que segueu prop de vostre august sobirà intèrpret dels meus afectes i amistat i dels meus vots més sincers pel poble espanyol.»

Els pescadors de Galicia

Una comissió de pescadors galaics ha visitat al ministre d'Hisenda per a sol·licitar aussilis pecuniaris.

El senyor Bugallal ha enviat la comissió al Banc per a que s'entrevistés amb el governador senyor Domínguez Pascual.

Manifestacions del president

El senyor Dato ha rebut a última hora de la tarde als reporters, manifestantlos que des de les primeres hores de la tarde es trobava treballant al despatx presidencial, on havía rebut la visita den Pau Iglesias, el qual ha anat a demanar-li l'indult de varis obrers que's troben presos per qüestions socials i tractar d'alguns assumptes relacionats amb qüestions obreres.

També l'ha visitat el senyor Albert, per a interessar-lo en assumptes del seu districte.

Ha dit el senyor Dato que acabava de rebre noticies del ministre de la Governació, qui li comunicava lo ocorregut a San Sebastián amb motiu de la arribada del senyor Lerroux.

S'han donat ordres per a que's reconcentri la guardia civil, en evitació de destorbs.

Demà, a les 12, pendrà possessió el senyor Dato del ministeri de Gracia i Justicia.

Gestions del Sr. Zulueta

El diputat senyor Zulueta ha conferenciat aquesta tarde conjuntament amb el ministre d'Hisenda i el governador del Banc d'Espanya, respecte als prèstams sobre mercaderíes, enfront les dificultats que ofereix portar algunes de les mateixes als Docks.

El senyor Domínguez Pascual li ha manifestat que el Banc d'Espanya estava resolt a donar tota classe de facilitats, però convenía que's concretessin molt les operacions.

Es creu com una possible solució la creació de societats especials, amb locals apropiats, per a que puguin ésser dipositades les mercaderíes.

Demà es proposa el senyor Zulueta visitar al president del Consell per a entregar-li el missatge en que la Mancomunitat Catalana concreta les qüestions en el que la referida entitat entregà al Rei.

Per al Baix Empordà

El governador del Banc d'Espanya ha manifestat al diputat senyor Albert, referint-se a les peticions formulades per aquest, que el Consell de dita entitat ha acordat avui, de conformitat amb el establiment a Sant Feliu de Guixols de magatzems generals de dipòsit de mercaderíes, amb l'emissió de «warrants» nominatius que descomptarà la Sucursal de Girona.

Li ha manifestat aixísmateix que dita Sucursal entregarà en pessetes l'import de les consignacions fetes a l'Agencia del Banc d'Espanya a Londres, quedant ademés, facultada per a operar amb els comerciants no classificats i finalment que el Consell del Banc d'Espanya estudía activament la petició de que aquest accedeixi a encarregar-se de cobrar els xecs i lletres en lliures i les entregui posteriorment en pessetes en la Sucursal de Girona.

Noticies del ministeri d'Estat

San Sebastián. — El ministre d'Estat ha dit que li comuniquen de París que l'ex-embaixador d'Espanya, marquès de Villaurrutia, havía sortit amb direcció a Londres per la via de l'Havre, essent despedit per representació del Govern francès i personal de l'embaixada i del consulat d'Espanya.

De Berna comuniquen que a causa de la situació econòmica d'aquell país, el Govern projecta llicenciar als mobilitzats de la segona reserva. No obstant aquest llicenciament encara queden en files a Suiça més de 200.000 homes.

Han cridat l'atenció a Berna les mides adoptades pel Govern italià d'exigir passaport als estrangers que entrin a Italia.

De París trasmeten el comunicat oficial del Govern que ja ha publicat la premsa.

Per noticies particulars que avui ha rebut el ministre d'Estat, se sab que a París circula el rumor d'haver enviat els alemanys cavallería als voltants de aquella capital.

També per noticies no oficials se creu a París que'ls alemanys foren derrotats a Soissons, i que han desembarcat a França contingents de cosacs portats per varis barcos custodiats per vaixells de guerra anglesos.

De Londres comuniquen que'l día 5 volà a la costa de l'Est un creuer anglès de 4.000 tonelades per haver topat amb una mina. No hi hà noticie de que s'hagi recullit als homes de la tripulació. Se creu que s'ofegaren.

Segons noticies de Bèlgica, als voltants de Malinas i Anvers se produiren repentines inondacions que sorprengueren als alemanys i inutilitzaren la seva artillería. El foc dels forts causà nombroses baixes a l'exèrcit invasor durant la retirada.

Els alemanys tiraren dues bombes sobre la ciutat de Gant, sense resultat.

S'ha frustrat l'intent dels alemanys de creuar el riu Escalda.

De Constantinopla comuniquen que's calculen en 2,000 els militars alemanys que han atravessat per Serbia i es creu pròxima la intervenció de l'Imperi Otomà en l'actual conflicte.

Els darrers moviments dels alemanys a París, es jutgen pels corresponsals dels periòdics anglesos com un intent de tallar a l'exèrcit del Centre i avençar pel Nort, per a acabar la resistencia dels aliats.

De Russia anuncien una nova victoria de l'exèrcit moscovita en son avenç vers Alemanya.

A Londres s'ha publicat l'informe redactat pel generalíssim anglès. Està redactat en tons elevats, i en ell manifesta el generalíssim la seva satisfacció per la marxa de les operacions. Estima en 15,000 les baixes sofertes per les tropes angleses, i demana reforços per a fer front a la superioritat numèrica dels alemanys, única ventatja que reconeix en aquests.

A les costes de Xina naufragà un caça-torpellers japonès.

Noticies rebudes de Berlín diuen que els alemanys s'apoderaren de Reims sense combatre.

El ministre de Negocis estrangers de Bèlgica, en nom del Govern belga, ha participat als representants diplomàtics estrangers que en vista de les freqüents agressions dels alemanys, el Govern es troba impossibilitat de garantir les vides i les hisendes dels estrangers allí residents.

En vista d'això s'han reunit els representants dels països neutrals acreditats, presidint la reunió el Nunci de S. S.

S'ha acordat demanar al Govern belga que tingui als diplomàtics estrangers al corrent dels aconteixements per a que dits senyors els comuniquin als respectius governs.

El ministre d'Estat ha donat després noticia del càstic imposat als moros per l'apresament de la barca «Machaquito» amb tres tripulants espanyols.

Segons aquestes noticies foren detinguts alguns aduars i varis càrabs moros.

Ha afegit que l'embaixador d'Austria a Roma havía rebut les cartes credencials prop del nou Papa i que en la Capella Sixtina s'havía celebrat la cerimonia de la coronació de S. S.

Lo que diu «La Epoca»

Madrid, 8, 12'30 matinada.

«La Epoca» diu que encara que separat tota la vida, per un veritable abim del senyor Lerroux, i més separat encara si cab en els moments actuals, després que ha parlat a França, no pot, amb tot, deixar de lamentar-se de l'agressió de que ha sigut objecte a Irún.

Per equivocat que estigui un home públic, per greus que siguin els errors que cometi, no aprovem mai que se'l faci objecte d'una agressió personal.

Incidents d'aquesta naturalesa tenen ademés l'inconvenient de que poden ser mal interpretats a l'estranger, donant-los un alcanç que no tenen.

Espanya vol ser neutral, ho és per declaració del Govern i per la voluntat del país, però està resolta a conservar les bones relacions amb les potencies.

Espanya no oblida, no pot oblidar els llaços d'afinitat que l'uneixen a determinats països.

L'agresió an en Lerroux

De Irún comuniquen que acompanyaven al senyor Lerroux, a l'ocórrer els successos ja comunicats, el seu secretari senyor Aguirre i un senyor de nacionalitat francesa.

Diu «La Correspondencia» que hi anava també el tinent alcalde de Barcelona senyor Pich (?).

La multitut, després de dirigir crits i insults als de l'automòbil, ha llençat sobre ells cadires i botelles.

El senyor Lerroux tractà de dirigir la paraula als que l'acometíen, però no ha conseguit el seu propòsit de fer-se sentir.

Finalment ha conseguit obrir-se pas i arribar a l'automòbil que ha marxat precipitadament cap a San Sebastiàn.

La multitut ha arrencat de mans del senyor Lerroux un paquet que contenía mapes i llibres.

Els grupos han seguit cridant fins que l'automòbil s'ha perdut de vista.

Darrera de l'auto ha marxat en motocicleta el jove Pere Basterreche, a l'objecte de arribar a San Sebastiàn abans que'l senyor Lerroux i donar avís de que s'acostava per a que'l xiulessin.

A poca distancia de Irún, l'automòbil s'ha deturat un moment; d'ell ha sortit un tret, sens dubte dirigit contra els neumàtics de la motocicleta, però en lloc de tocar el neumàtic ha tocat a la cama del jove Pere Basterreche, causant-li una ferida.

El senyor Lerroux a l'arribar a San Sebastiàn, ha marxat a la central de telègrafs i ha parlat amb alguns periodistes:

—M'estranya — ha dit — lo ocorregut a Irún, perque en dita localitat predominen els elements lliberals.

Jo responc de lo que escric i dic, però dec manifestar que han sigut a Espanya mal interpretades les meves paraules.

Després ha posat un telefonema.

A les 5'30 ha sortit el senyor Lerroux.

Ha pujat al seu automòbil, dirigint-se a Zarauz, cap aon han sortit també tres individus d'aquesta ciutat en motocicletes, els quals volíen arribar abans per a excitar els ànims i la opinió a Zarauz.

S'ignora si ha succeit quelcom a Zarauz.

En Lerroux a San Sebastián

San Sebastián. — Ha marxat el senyor Lerroux en direcció a Zarauz, però no ha arribat a dita població. S'ha limitat a donar un passeig en automòbil.

Al tornar ha declarat que l'acompanyaven el director de «El Radical» i don Antoni Aguirre Metaca, secretari seu.

El senyor Aguirre està ferit al cap d'un cop de cadira de ferro. El senyor Lerroux té petites erossions en el pòmul dret.

Diu que ha tornat de passeig per haver-lo sorprès el temporal.

Estarà aquí dos o tres dies.

Afirma que no comprèn la manifestació de Irún, car tot ciutadà té dret a expressar la seva opinió sobre la guerra i sobre tots els assumptes.

Nega que hagi engegat cap tret.

De Canaries

Las Palmas. — Procedent de l'illa de Cuba, ha arribat el «Pío IX», de la Companyía Pinillos, amb 80 súbdits alemanys, que's dirigeixen a Italia per a incorporar-se.

Durant el viatge l'han seguit varis creuers anglesos, raó per la qual 30 alemanys, temerosos de ser detinguts, s'han quedat a Las Palmas. Els restants es dirigeixen a Italia.

La premsa dóna la veu d'alarma per l'escassesa de farines, tement-se que manqui pà abans d'una setmana.

Es calcula que a la Gran Canaria han quedat 6.000 obrers sense treball i 600 empleats sense destí.

A les illes de Lanzarote i Fuerte Ventura hi hà 2,000 treballadors de la terra sense feina.

Comuniquen de Galdar que un creuer anglès venía seguint a un trasatlàntic de gran tonelatge, la nacionalitat del qual se desconeix.

El creuer destacà una llanxa cap al trasatlàntic i poc després desaparegueren ambdós vaixells.

Aquí ha arribat un trasatlàntic anglès armat en guerra.

Ha arribat a Las Palmas el creuer anglès «Cornawon» de 10,000 tonelades, 30 canóns i 730 tripulants. Procedeix de Sierra Leona. A bordo va l'almirall Stoddar. Aquest baixà a terra i visità a les autoritats, les quals li tornaren acte seguit la visita.

El «Cornawon» sarpà a les poques hores amb rumbo desconegut.

Entraren després altres dos creuers anglesos.

La vaga de Gijón

Gijón. — El conflicte continúa en el mateix estat.

En el barri de la Lealtat hi ha hagut disturbis per impedir-se la entrada de subsistencies. Un vaqué resultà ferit de un tret de revólver.

Fins ara resulten ineficaces les gestions del governador civil per a arribar a una solució.

Tampoc demà es publicaràn periòdics.

Continúa el tancament inclós dels cafès.

No circulen cotxes de punt. La situació és indecisa.

De Murcia

Murcia. — S'ha celebrat a l'Ajuntament una important assamblea de exportadors de fruites i hortalices d'aquesta provincia, en la que s'ha acordat:

Primer. Conseguir l'abaratiment dels transports marítims i terrestres.

Segon. Que els nòlits siguin equitatius per als ports en que la exportació pugui verificar-se encara, malgrat les circumstancies actuals.

Tercer. Que el Govern concedeixi les facilitats possibles per a conseguir l'apertura de nous mercats a Europa i Amèrica.

Quart. Gestionar dels navilers espanyols nòlits baratos.

De Sevilla

Sevilla. — L'Unió Comercial ha acordat comunicar al Govern la seva satisfacció pel manteniment de la neutralitat i convocar una assamblea de comerciants i entitats mercantils per a tractar de la situació actual.

Es nomenà una comissió per a que recabi aussilis del Banc d'Espanya.

Els fabricants de taps de suru han visitat al governador civil manifestant-li que la situació s'agrava a pesar dels aussilis del Banc.

El governador ha rebut un anònim dient que 243 obrers desesperats amenacen matar-lo.

Protesta

Madrid, 8, 1'15 matinada.

El subsecretari interí de governació ha dit que la Casa del Poble d'Alacant, a la que pertanyen 3.000 obrers, ha telegrafiat al Govern protestant de les declaracions del senyor Lerroux.

Informació internacional

(PER TELEGRAF)

D'origen francès

L'avenç dels russos

París, 7, 2'7 tarde. — Petrogrado. — Els russos han près l'ofensiva general entre el Vístula i Bong, prenent aprovisionaments considerables.

Els presoners fills de la Galitzia han sigut posats en llibertat.

Els soldats txecs se negaren a avençar contra els slaus.—Havas.

Les mines

París, 7, 2'10 tarde. — Roma. — El «Corriere d'Italia» publica un despatx de Rieka dient que un navili francès ha fet explotar dues línies de mines a la costa de Antivari.

Sembla que ja no queden mines a la costa montenegrina.—Havas.

L'embaixador d'Espanya

París, 7, 2'20 tarde. — A migdia ha arribat a París el nou embaixador de Espanya marquès de Valtierra, essent rebut pel personal de l'embaixada. — Havas.

A la Dieta japonesa

París, 7, 4'16 tarde. — Tokio. — S'ha obert la llegislatura especial de la Dieta.

El comte de Okuma ha invitat a la Dieta a votar el presupost extraordinari reclamat per les necessitats de la guerra.

El senyor Kato ha fet una exposició dels aconteixements que han precedit a la guerra i ha elogiat i remerciat als Estats Units per haver acceptat la protecció dels japonesos a Alemanya i a Austria. — Havas.

Acció general. -Els austriacs

París, 7, 4'40 tarde. — Aquesta tarde s'ha facilitat una nota oficiosa que diu lo següent:

Una acció general està entaulada en la línia que passa per Nanteuil, Handoan, Meaux, Sezanne i Vitry-les-François i s'extén fins a Verdun.

Gracies a la vigorosíssima acció de les nostres tropes, poderosament ajudades per l'exèrcit britànic, els alemanys, que abans d'ahir i ahir havíen avençat fins a la comarca de Coulommiers i La Ferté-Gouber, varen tenir d'iniciar a darrera hora de la tarde d'ahir un moviment de reculada.

Dotze divisions de l'exèrcit austriac, que defensaven Lemberg quedaren totalment destruides.

El segon exèrcit austriac que opera a la regió de Lublin, ha sofert enórmes pèrdues. Es manté a la defensiva i en alguns indrets es bat en retirada. — Havas.

D'AQUESTA EDICIO

La Federació Agrícola Catalano-Balear

La Federació Agrícola Catalano-Balear s'ha reunit baix la presidencia de don Josep Vidal i Barraquer, assistint-hi el vis-president Baró de Purroy i els ex-presidents don Eusebi de Puig i de Rich, don Leonci Soler i March, don Salvador Dachs, i don Ramón Ribas i Ribot, escusant la seva assistencia alguns dels altres ex-presidents.

El senyor Vidal ha donat compte de que, formant part de la Junta Econòmica de la Mancomunitat, va anar a San Sebastiàn per a entregar el missatge que les entitats econòmiques de Catalunya presentaven al Rei. Ha manifestat lo satisfets que varen sortir de la entrevista que varen tenir amb el Rei.

Després de breus deliberacions s'acordà que la «Federació» presti tota la seva influencia i la seva atenció per a solucionar els greus problemes que's presenten per a l'agricultura.

Adherir-se a les peticions concretes que presenta al Govern la Junta Econòmica de la Mancomunitat i recabar en gran manera la creació dels «warrans» per als productes agrícols.

Dirigir-se a totes les societats federades per a que comuniquin els conflictes que se'ls hagin presentat o les solucions que tinguin per a resoldre-les.

I nomenar una comissió formada pel senyor Zulueta, diputat per Vilafranca, i don Leonci Soler i March, senador per Barcelona, els dos ex-presidents de la Federació, per a que, junt amb algun altre representant de l'agricultura, se traslladin a Madrid, amb el fi de conseguir solucions pràctiques amb que minvar la gran crisi que s'apropa.

Varia

L'Ajuntament de Roda de Vich i el Centre Obrer de Manresa han telegrafiat al president del Consell de ministres demanant que per cap concepte sigui alterada la patriòtica neutralitat.

Un telegrama semblant ha cursat la Cambra Agrícola Oficial de la provincia de Tarragona, protestant a l'ensems del «procedir anti-patriòtic den Lerroux i den Romanones.»

De Madrid

Per la neutralitat

Madrid, 8, 10 matí.

Bilbao.—Durant el concert que la banda municipal donava en l'Arenal sorgí una manifestació de protesta contra l'actitut del senyor Lerroux.

Els manifestants han començat a donar moris an en Lerroux i un individu que ha contestat amb un visca ha sigut violentament agredit.

Els manifestants, en número d'uns 1,500, s'han dirigit al Govern civil donant visques a la neutralitat i moris an en Lerroux, i una comissió, en la que figuraven dos republicans i dos jaumistes, ha pujat i ha manifestat al secretari del Govern el desig de que Espanya es mantingui neutral.

De Gibraltar

Diuen de Gibraltar:

Un caça-torpeders dels que vigilen l'Estret divisà anit a un barco mercant que marxava a gran velocitat.

Li feu la senyal per a que's detingués i com no l'atengués el perseguí i l'alcançà davant de Tarafa.

El barco era un trasatlàntic italià que procedía de Buenos Aires i Brasil.

Els viatgers eren en sa majoría italians.

Hi havía entre ells alguns oficials de l'exèrcit que's dirigien a Nàpols i altres punts d'Italia.

El capità donà excuses als anglesos assegurant que no havía vist la senyal que li feren per a que's detingués, car de lo contrari hauría parat en l'acte.

Verificat un reconeixement en el vaixell aquest prosseguí sa ruta.

En el Govern militar s'ha celebrat una reunió convocada pel general governador senyor Alsina, per a solucionar el conflicte que existeix per la paralisació dels treballs en la industria corcho-tapera.

La reunió tingué èxit puig s'arribà a un acord entre els fabricants.

La sotscripció iniciada per a recaudar fondos per als repatriats alcança a 3,000 pessetes.

Pels repatriats

Sotscripció nacional oberta per iniciativa de la Reina per a socórrer als espanyols repatriats:

Don Cesar Villar i Villate, capità general, 100 ptes.; donya Carme R. de Villar i Villate, 100; marquesos de Castellflorite, 100; don Rafel Andrade, governador civil, 100; don Josep Die i Mas, secretari del Govern civil, 25; don Miquel Trallero, inspector provincial de Sanitat, 10; don Josep Roca, 7; don Josep Azcàrrega, 7; don Benigne Fernàndez, 6; don Lluís Barber, 3; don Mariàn Martínez, 2; don Ildefons García, 1; don Andreu Lacàrcel, 1; don Antoni Garzàn, 1; don Francisco Mayoral, 1; don Artur Fernàndez, 1; don Agustí Mora, 1; don Eugeni Galàn, 1; don Enric Gonzàlez, 1; don Llorenç Estévez, 1; don Adolf Pastor, 1; don Damià Pozuelo, 5; don Tomàs Pérez, 5; don Gabriel Mas, 4; don Francisco Buxó, 200; don Josep Puig, 5; don Ramón Benavides, 2; don Angel Maymó, 1; don Manuel Domènech, 15; don Eusebi Gonzàlez, 4; don Manuel Cabezas, 1; don Josep Gatell, 5; don Joaquim Segarra, 30; Societat de cafeters i similars, 850; senyors Solà i Gispert, 50; don Josep Travé, 25; don Francisco Garriga, 10; don Vicens Cambra, 5; don Ignasi Caneva, 20; don Joan Miró, 5; don Rafel Domingo, 20; don Antoni Noguera, 25; don Josep Gómez, 25; don Pau Solé, 200; senyora comtesa Villardaga, 100; donya Rosa Rey de Olano, 100; donya Elvira Jover Vda. Arnús, 100; donya Agna Jover de Girona, 50; donya Camila Martínez Vda. de Arnús, 25; don Lluís Ciría, 10; don Matías Martínez, 10; don Pere Cerulla, 15.

Total, 2.392 ptes.

Lo que diu en Dato

Madrid, 8, 2 tarda.

Com de costum, el senyor Dato ha despatxat avui amb el Rei, donant-li compte dels pocs telegrames que s'han rebut de l'estranger i de les noticies oficials relatives a l'incident ocorregut ahir a Irún al pas del senyor Lerroux.

Des del Palau ha marxat el president al ministeri de Gracia i Justicia, on s'ha possessionat del càrrec amb les formalitats de rúbrica.

Li ha donat possessió el marquès del Vadillo, qui li ha fet la presentació del personal de la casa, davant del qual figurava el subsecretari.

Ambdós han pronunciat discursos i acabat l'acte el senyor Dato ha rebut als periodistes per a facilitar-los l'informació, començant per manifestar-los que el Rei ha firmat un Decret concedint el tractament de Altesa a la duquesa de Talavera de la Reina i disposant que en els actes de Cort se col·loqui immediatament darrera de les persones reials.

Com se sab, aquesta duquesa contraurà matrimoni aviat amb l'infant don Ferràn.

El casament es celebrarà a San Sebastián el mes vinent.

Contestant a preguntes dels periodistes, ha dit el senyor Dato que el Govern d'Espanya no ha rebut la nota de protesta de França contra el procedir d'Alemanya, que, segons diuen els periòdics, ha enviat aquella a totes les nacions.

Respecte de Tànger ha dit que s'han adoptat algunes mides davant del temor de que, com presumía el còs diplomàtic, els moros muntanyencs haguessin atacat la ciutat, per ser insuficients per a impedir-ho les forces dels tabors de policía.

An aquest efecte s'enviaren ahir des de Ceuta dos batallons de caçadors a la rada de Tànger, que no necessitaren desembarcar perque es retiraren els moros de la zona internacional.

—Està clar — ha afegit el senyor Dato — que sempre estem apercebuts per a garantir l'ordre i la tranquilitat a Tànger en unió de França, com és el nostre deure.

Al facilitar la nota de les felicitacions que'l Govern reb, per mantenir la neutralitat, ha manifestat el president que aquestes notes són molt més pertinentes ara que'l senyor Lerroux ha afirmat que'l Govern comet un delicte de lesa patria mantenint la neutralitat.

—Si això és un delicte—ha afegit—el comet la patria entera; perque, com vostès veuràn, les felicitacions al Govern van en aument.

Ja que d'aquest assumpte es parlava, el senyor Dato ha tingut frases de condemnació als fets ocorreguts ahir a Irún; anc que creu que no's repetiràn, perque és molt lamentable que no's faci la gent càrrec de que'ls homes públics tenen el dever de declarar lealment son criteri davant el país respecte als magnes problemes nacionals, i quan aixís ho fan és una injusticia agredir-los.

Ha acabat el senyor Dato anunciant que demà, a dos quarts de quatre, se celebrarà Consell a Governació.

El president del Consell ha dit que el seu nomenament de ministre de Gracia i Justicia no és interí, sinó en propietat.

No creu el senyor Dato que sigui aquesta ocasió propicia per a fer ministres nous.

Ha dit que fins per a defensar com à ministre en les Corts en lloc de dit departament permaneixerà en aquest càrrec.

Informació internacional

(PER TELEGRAF)

D'origen francès

Nota oficiosa francesa

París, 8, 12'10 matinada.—A les onze d'aquesta nit s'ha facilitat una nota oficiosa que diu lo següent:

Primer.—A la nostra ala esquerra els exèrcits aliats han progressat sense que l'enemic s'hi hagi oposat amb gaire energía.

Segón.— Al centre, regió de Verdun, hi ha hagut alternatives, amb èxits parcials.

Tercer.—A París, els elements de les defenses avençades han lliurat, als voltants del Ourcq, alguns combats amb resultats favorables als francesos.

Quart.—El ministre de la Guerra ha enviat al governador de Maubeuge un despatx que diu:

«En nom del Govern de la República i de tot el país, envio als heroics defensors de Maubeuge i a la valenta població l'expressió de profunda admiració. Veig amb goig que no reculen davant de rès, per a perllongar la resistencia fins l'hora, que espero serà propera, del vostre deslliurament.»

Per altra banda, el comandant en quefe ha citat, en l'ordre del dia dirigida als exèrcits en campanya, al governador de Maubeuge per la brillant defensa d'aquesta plaça.—Havas.

Noticies russes

París, 8, 12'45 matinada.—Petrogrado.—Els russos varen pendre el dia 5 les poderoses fortificacions de Nikoliew, que tenien cúpules blindades, apoderant-se de 40 canons i gran quantitat de municions.

En espera de les operacions a Rawaruska, segueixen els combats amb l'exèrcit austriac. Aquest, que prenía la direcció de Kholm, se retira, rebutjat pels russos, que han fet alguns presoners i s'han apoderat de canons i parcs d'artillería.

A l'hospital s'han trobat 500 soldats austriacs atacats de disentería. Sembla que aquesta malaltía causa estragos entre els enemics.

Per la banda d'Alemanya solament hi ha hagut escaramuces insignificants.—Havas.

Francisco Josep

París, 8, 6'30 matí.—«L'Excelsior» diu que segons el «Novoie Vremia» l'emperador Francisco Josep està malalt de gravetat.

Diu que va sofrir un atac de paràlisi.—Havas.

Detalls d'un combat

París 8, 8'15 matí.—El «New York Herald» dona els següents detalls del combat lliurat abans d'ahir als afores de París, en un punt aon els francesos defensaren victoriosament el pas del Marne i varen pendre a la baioneta una trinxera que ocupaven els alemanys.

Diu que aquests varen descobrir una batería i algunes ametralladores, a les que un canó de 75 va reduir al cap de poca estona al silenci.

Mentrestant, els pontoners enemics, a l'abric d'aquesta acció, establíen un pont de barques, però aixís que l'obra va quedar llesta, els obusos de 75 varen obrir foc i en cinc minuts la varen destruir, anorreant tota una secció alemanya.

El narrador diu que un suau va quedar mort en el moment de clavar la baioneta al pit d'un adversari.

Els ferits en aquesta acció varen ser traslladats a París en el tramvía de Nogentais. Tots estaven molt animats, demostrant el mateix entusiasme que a l'entrar en combat.—Havas.

Baixes alemanyes

París, 8, 10'25 matí. — Londres. — «The Observer» publica un despatx de Anvers assegurant que des de França han sigut enviades a Brusel·les, amb destí a Berlin, 62.000 plaques de identitat de soldats alemanys morts.—Havas.

Bombes a Anvers

París, 8, 10-40 matí. — Anvers. — Un «Zeppelin» ha volat novament sobre Anvers, tirant sis bombes, que sols han causat danys insignificants.

Canonejat pels forts, ha lograt escapar. — Havas.

Desmentiment

París, 8, 10'45 matí. — Londres. — El Govern anglès declara oficialment que són falses les al·legacions de l'Estat Major general alemany, segons el qual s'havíen trobat bales dum-dum als presoners francesos i anglesos.

Diu el Govern anglès que les municions franceses i angleses s'ajusten en absolut a les disposicions del Conveni de La Haya. — Havas.

La premsa anglesa

París, 8, 10'54 matí.—Londres.—Els diaris d'aquesta capital consideren l'acord de Londres com una penyora segura de victoria, qualsevols que siguin els sacrificis necessaris per a obtenir-la.

El «Daily Mail» pronostica que'ls exèrcits aliats es trobaràn sobre la tomba de l'autocracia militar alemanya. — Havas.

Efectes de les mines

París, 8, 11'30 matí. — Londres. — Es tenen noticies de que nombrosos barcos neutrals han topat amb mines sembrades pels alemanys al Mar del Nort.

Es diu que per aquesta causa han naufragat cinc barcos danesos, un noruec, un suec i dos holandesos.

El número de víctimes és molt considerable. — Havas.

Govern civil

El preu del blat

El senyor Andrade va dir anit que eren esperats dos vapors amb carregament de blat.

També va dir que el preu d'aquest article havía baixat considerablement.

El senyor Lerroux

Va dir anit el governador que per noticies que li havía facilitat el senyor Pich sabía l'arribada del senyor Lerroux a Irún i que per telefonema particular s'havía enterat dels successos que ja ressenyaven els diaris.

Tranquilitat a les rambles

També va dir el senyor Andrade que a les rambles hi havía completa tranquilitat i que no era probable que s'alterés, perque tenía preses tota mena de precaucions per a evitar-ho.

Sobre aquest punt va conferenciar amb els senyors Millán Astray i Montero Villegas.

Pro neutralitat

Aquest migdia els requetès, junt amb altres elements que s'havien congregat a la Rambla de Catalunya, han recorregut les rambles donant visques a Espanya i a la neutralitat i moris a Lerroux i Romanones.

Els manifestants eren uns tres cents.

A l'arribar prop de la Capitanía i al veure la policía que's dirigien al Govern Civil, els ha disolt.

Un grupu bastant nombrós ha entrat al carrer del Dormitori de Sant Francesc, on alguns agents els han dispersat a cops de bastó.

S'han fet algunes detencions, que més tard s'han deixat sense efecte.

El governador ha manifestat als periodistes que havía près precaucions per a evitar que's repetís la manifestació.

Al mateix temps es proposa enviar una parella de la benemèrita a cada un dels centres jaumins i radicals dels afòres.

Al centre de la ciutat hi prestarà servei la policía.

Visites

Han estat a visitar al senyor Andrade una comissió de dissidents de la entitat «L'Amic del Poble Català», uns obrers figuristes mancats de treball i el vis-president d'aquesta Diputació don Francesc Bartrina.

Polítiques

Varies

—A Vilanova i Geltrú s'hi posaren per les cantonades pasquins propagant idees subversives. La guardia civil ha agafat presumptes autors de la fixació dels pasquins.

Trets al carrer de Margarit

A hora avençada de la nit hi ha hagut una forta alarma al carrer den Margarit a consequencia de que un grupu d'individus, cridant i movent escàndol, dispararen vuit o deu trets davant del Centre Catòlic que hi hà al número 29 del mateix carrer.

La policía els ha perseguit, detenint-ne alguns.

L'hora en que ha ocorregut el fet i el veïnatge del Paral·lel, ha fet que entre els concorrents als teatres d'aquella barriada se suscités un cert esverament.

Diputació

— Presidits pel secretari de la Diputació senyor Home, els inscrits en les escoles d'estiu organitzades pel Consell d'Investigació Pedagògica, han visitat la Borsa del Treball establerta en aquell centre oficial.

Foren rebuts per un oficial de les oficines, qui, després de donar-los detallades explicacions del funcionament i organització de la citada Borsa, els parlà de les relacions que aviat hi haurà per a tot lo relacionat amb les col·locacions entre aquesta entitat i el Consell d'Investigació Pedagògica.

—El divendres pròxim, el diputat provincial senyor Borràs, l'enginyer quefe de la Direcció d'Obres públiques provincials senyor Mumbrú i el d'Obres públiques de l'Estat senyor Garcia Faria, efectuaràn la recepció definitiva de dos ponts construïts a la carretera del Bruch a Manresa.

Dits enginyers i el diputat provincial don Pacià Amiguet, efectuaràn també, el dissapte vinent, la recepció provisional del camí de Pachs.

—El diputat don Joan Sala i Busquests ha marxat a Cardona per assistir a les festes del segón centenari de la gloriosa capitulació d'aquella població.

—La Junta Local de Reformes Socials ha manifestat a la Diputació son acord de que s'arxivi, als acords de la llei, el contracte de treball que ha de regir en les obres en construcció del camí de Barcelona (Sant Andreu) a Santa Coloma de Gramanet, amb pont sobre el riu Besòs, celebrat entre el patró contractista de les obres, don Ramón Baixeras, i el representant dels obrers, don Josep Bieto.

—L'Ajuntament d'Esparraguera ha cedit a la Diputació provincial la plena propietat dels terrenys ocupats pel camí veïnal d'Esparraguera a Monistrol, en la part que correspòn an aquell terme municipal.

Dr. Perearnau Professor de VIES URINARIES. Pl. Urquinaona, 3, 1.er De 12½ a 2 i de 4 a 6. — Festius, 10 a 12. — Telèfon 3.633

—Han sigut acabades les obres del camí veïnal de Sant Boi de Llussanès a Sant Hipòlit de Voltregà, en la part del troç segón, comprès en el «Plà de Mas Ferré» i la carretera de Barcelona a Ribes.

Les festes de Cardona

El prop-vinent dissapte, dia 12 del corrent, començaràn a Cardona les festes commemoratives del segón centenari de la capitulació gloriosa en la guerra de successió.

Hi haurà solemnes festes religioses, assistint-hi el bisbe de Solsona doctor don Francesc A. Vidal i Barraquer, qui en Santa Visita Pastoral farà la solemne entrada en aquella vila.

Hi haurà professó, tritlleig de campanes i cercavila, repartiment de bonos als pobres, traques valencianes, serenades, ofici solemne amb sermó per l'eminent orador sagrat mossen Josep Cardona i Agut, Jocs Florals, iluminaries públiques, funcions de teatres i varietés, ball a l'envelat, missa de campanya, castell de focs artificials, ball de gala, correguda de bous, inauguració d'una font mònumental, etc., etc.

Les festes duraràn des del dia 12 al 15 i prometen veure's molt concorregudes.

Jocs Florals de Cardona

1914

Veredicte

PREMIS ORDINARIS

Flor Natural. — Premi, «Cançó de la primavera vinguda» (extreta del número 135: «Cançons escrites al marge del temps», Lema IV).

Accèssit, núm. 93, «Lliris blaus»; lema, «Font de pastors».

Englantina. — Premi, núm. 64, «Invicta»; lema, «Tot el poder de França, tot el poder d'Espanya», etc., Verdaguer.

Accèssit, núm. 45, «Fantasía»; lema, «Què hi fàs aquí?»

Viola d'or. — Premi, núm. 33, «Fè en les ànimes»; lema, «Senyor, vina a mi!»

Accèssit, núm. 95, «Aromes del claustre»; lema, «Monacals».

PREMIS EXTRAORDINARIS

Núm. 51, «Goigs en lloança de Nostra Senyora del Patrocini»; lema, «Te colunt omnes populi patronam». — Accèssit, núm. 83, «Goigs dels gloriosos Sants Martres Celedoni i Hermenter»; lema, «Si us pogués cantar millor!»

Núm. 22, «Na Guillema de Moncada»; lema, «Intervenció de la Casa de Cardona».

Núm. 96, «La jornada del 18 de setembre de 1714»; lema, «Remembrança».

Núm. 110, premi Eduard. Sense lema. — Primer accèssit, núm. 47, «La Dama grisa»; lema, «Esboç». — Segon accèssit, núm. 23, «El home de la por»; lema, «Vides míseres».

Núm. 48, «El Progrés i el Treball». — Accèssit, núm. 9, «Al amo del món»; lema, «¡Ave, César!»

Núm. 109, «Sis cançons a sis donzelles». — Accèssit, núm. 11, «La dicha hermosa»; lema, «Migevals».

Núm. 46; lema, «Som germans».

Núm. 97, «Lux perpetua»; lema, «Tradició». — Accèssit, núm. 35, «Goigs populars a Sant Ramón»; lema, «Quasi areus refugiens».

Núm. 78, «Balada del Castell de Cardona». — Accèssit, núm. 42, «La festa del meu barri»; lema, «Record grat».

Núm. 25, «Ventatges del Sindicat Agrícola aplicat a Cardona»; lema, «Els uns pels altres i Deu per tots».

Núm. 92, «L'Escola rural»; lema, «Sinite parvulos venire ad me.» — Accèssit, núm. 29, «L'Escola Ideal. Medis per a conseguir-la».

Núm. 116, «Elegíaca»; lema, «Poblet, braç de la patria». — Accèssit, núm. 145, «Gloses de llum»; lema, «III».

Núm. 19, «Notes biogràfiques de l'insigne M. Joan Riba»; lema, «Fè, Treball i Constancia». — Accèssit, núm. 14, lema, «Flairosa flor de la selva».

Premi creat pels Mantenedors, al número 73, «Crepuscular», lema, «Record de Cardona».

Altre premi creat pels Mantenedors, al número 80, «Trovadoresca»; lema, «Amor, amor, on me pujares?»

Altre premi creat pels Mantenedors, al núm. 106, «Les bolves d'or»; lema, «Gurgum!»

Fou dictat el present veredicte a la ciutat de Manresa als 6 de setembre de 1914.

Leonci Soler i March, president; Eduard Girbal Jaume, Olegueer Miró, mossèn Josep Cardona, Emili Vallès, Antoni Busquets i Punset, mossèn Joan Serra i Vilaró, secretari.

Sport

Nautica

Entre'ls varis equips del Reial Club Marítim de Barcelona que prossegueixen amb activitat son habitual entrenament per a estar en condicions de pendre part en les darreres regates anunciades, s'ha fixat molt l'atenció dels socis del referit Club en els dos equips que tripulen els iols de mar «Barcino II» i «Barcino I», patronats, respectivament, pels senyors Camps i Guardiola.

Aquests dos equips són actualment els més forts del Club, estant en condicions de forces molt semblants i a la vegada posseeixen un perfecte i elegant istil sumament pràctic.

Com és sabut, l'equip del «Barcino I» té resolt disputar al del «Barcino II» l'Outrigger que recentment li fou concedit, però, per a lograr el seu objecte és precís primerament demostrar la seva superioritat en iol de mar i a tal objecte han de verificar ambdúes tripulacions dues regates en els esmentats bots, canviant d'embarcació en cada una d'elles.

Cas de sortir vencedor l'equip del «Barcino I», allavors se fixaría la data per a celebrar les regates d'Outrigger.

Probablement, la primera prova de iol de mar tindrà lloc el dia 1 de novembre.

Natació

Els VIII Campionats d'Espanya de velocitat, resistencia i fons, organitzats pel Club de Natació «Barcelona» i amb la cooperació de l'«Atlètic», tindràn lloc el diumenge, dia 13, a les onze del matí, a la platja del Club, situada en els Banys de Sant Sebastià.

Se concedirà com a premis: la Copa «Banys Solé», al millor classificat en les dues curses de 60 i 1.500 metres, devent-se guanyar dos anys seguits o tres alternats per a quedar de propietat.

En la cursa de 60 metres s'ofereixen 6 premis; en la de 1.500 metres, 11 premis, a escullir en ambdúes per ordre d'arribada; per als salts se concedeixen sis premis a escullir per ordre de classificació.

S'efectuarà un match de Water-Polo entre un equip de l'«Atlètic» i altre del «Barcelona».

ULTIMA HORA

EDICIO DEL VESPRE: 2.on TIRATGE

Un manobra, Enric Baques, de 37 anys, casat, que treballava a una obra del carrer de Roger de Flor, ha caigut d'una bastida del tercer pis, i ha sofert la fractura del braç dret i altres contusions de gravetat.

Ha sigut curat de primera intenció al dispensari de la Ronda de Sant Pere i després portat al seu domicili, carrer den Rossend Nobas.

Aquesta tarde, el senyor Boladeres ha fet entrega de l'Alcaldía al senyor Pich, i amb l'exprés del vespre ha marxat cap a Madrid, en companyía del secretari interí senyor Janer, a qui substitueix el quefe de la secció de Foment senyor Planas.

A una cervesería del passeig de Gracia, 93, hi ha hagut aquesta tarde alguna alarma per haver-s'hi sentit una detonació.

Era que havíen esclatat tres sifons al treure'ls de la navera el dependent Alfons Martí, qui ha resultat amb algunes contusions no greus a la cara i braç dret.

Ha sigut curat al dispensari de Gracia.

(PER TELEFON)

Del Marroc

Rumors alarmants

Madrid, 8, 10 matí.

Algeciras.—Circulen rumors molt alarmants sobre la situació de la zona internacional de Tànger.

Se diu que'ls moros montanyesos estàn molt excitats i es proposen atacar la ciutat.

Més del conflicte europeu

Gestions del senyor Zulueta

Madrid, 8, 4'15 tarde.

El diputat senyor Zulueta ha visitat aquesta tarde, a les 2'30, al senyor Dato, entregant-li el Memorandum de peticions més urgents que les Societats Econòmiques de Catalunya dirigeixen al Govern i altres exposicions dels exportadors, importadors, i bolsistes.

El senyor Dato donarà compte al Consell de ministres de totes aquestes peticions.

Ha dit que's troba disposat a tot lo que pugui fer el Govern, a condició de que'ls interessats concretin bé les seves peticions.

Pensa proposar al Banc que envíi a Barcelona al sub-director del Banc, senyor Escudero, a fi de que directament tingui una sentada amb els banquers, comerciants i bolsistes, per a que tots, d'acord, proposin al Govern les solucions més pràctiques i més immediates. Desseguida que torni de Bilbao, on es troba actualment, el senyor Escudero marxarà a Barcelona.

La instancia del senyor Zulueta ha dit el senyor Dato, que és objecte d'especial atenció del Govern, que desitja solucionar referent a prèstams sobre mercaderíes i altres assumptes que en ella s'especifiquen.

Aquests assumptes mereixen tota la atenció del Govern i del senyor Dato, segons ha dit aquest, afegint que nostra situació davant el conflicte internacional ens permet esperar tranquils tots els aconteixements.

El senyor Zulueta ha visitat també al director de Comerç, parlant-li de la conveniencia de posar una linia de vapors entre Gènova i Barcelona, de lo qual també s'ha ocupat el Govern.

El senyor Dato ha dit que s'ocupa també dels petits giros a l'estranger per a que puguin solucionar-se totes les questions d'aquesta índole que afecten als banquers i petits comerciants.

També ha parlat el senyor Zulueta amb el director d'Obres públiques, senyor Calderón, de la carretera de Vilafranca del Penedès.

El senyor Zulueta marxa aquesta nit a Barcelona.

De Governació

El subsecretari de Governació ha facilitat als periodistes els telegrames següents rebuts dels governadors de provincies.

Han terminat les vagues de Gijón, Riosa i Turón.

Els miners de Robledo (Guadalajara) s'han declarat en vaga.

Per la neutralitat

Ha visitat aquest matí al ministre de la Governació i es proposa visitar també al president del Consell una comissió d'inspectors de primera ensenyança, felicitant al Govern pel manteniment de la neutralitat.

Suscripcio

La suscripció oberta a Balears per als repatriats alcança a 8,000 pessetes que ingressaràn en el Banc d'Espanya.

Repatriats

Han arribat a San Sebastiàn 80 repatriats i 60 a Santander.

Lo que diu «El Debate»

«El Debate», comentant l'actitut del senyor Lerroux, diu que té la certesa moral de que són exactes els rumors de que'l Govern anglès ha fet pressió sobre l'espanyol per a que se sumi als aliats.

Els republicans de Viscaya

Madrid, 8, 5'15 tarde.

El partit republicà autònom de Vizcaya ha publicat un manifest en que expressa les seves simpatíes per França i Anglaterra i admira l'heroisme de Bèlgica i Serbia.

Al mateix temps demana al Govern segueixi en la seva actitut de neutralitat i abandoni tots els projectes guerrers, inclús l'acció al Marroc, dedicant-se a la reconstitució interior.

Tripulacions insubordinades

Bilbao. — Segueixen en actitut amanaçadora els tripulants dels vapors austriacs «Fedora» i «Bohemia». Demanen se'ls desembarqui i faciliti diner per a tornar a Austria.

Els capitans s'hi neguen, obeint instruccions del cònsul.

Es temen noves i violentes insubordinacions.

Neutralitat.-Batussa

Bilbao. — L'Ajuntament ha acordat per unanimitat dirigir-se al Govern per a demanar-li que mantingui la seva neutralitat.

L'acord el votaren conservadors, lliberals, biscaitarres, socialistes i republicans.

A una taberna del carrer de la Torruga, del terme d'Erandio, disputaren sobre la guerra un grupu d'espanyols i altre de mariners alemanys.

Sortiren desafiats al carrer i allí la emprengueren a cops de puny i pedrades.

De la batussa resultaren ferits tots els alemanys.

Les Escoles Mercantils Catalanes

Del 7 al 12 inclusius del que som estarà oberta en el local del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i la Industria, Rambla de Santa Mònica, núm. 25, i a la Secretaría de la Secció d'Educació i Instrucció del mateix, la matrícula per al curs de 1914 a 1915 de les Escoles Mercantils Catalanes que ve sostenint aquesta entitat.

Les hores de matrícula serà de dos quarts de deu a les onze de la nit de tots els dies feiners, compresos dintre d'aquest periode de temps.

El programa del curs de 1914 a 1915 és tan complet com els anteriors. El quadre de classes i hores serà el següent:

Preparació. — Curs elemental: dilluns, dimecres i divendres, de nou a deu de la vetlla. Professor: don Albert Sans.

Aritmètica: dimars i dijous, de nou a deu de la vetlla. Professor: don Eugeni Bargés.

Caligrafía: dimars, dijous i dissaptes, de nou a deu de la vetlla. Professor, don Josep Sala i Ricol.

Comptabilitat. — Càlcul Mercantil: dimars i dijous, de deu a onze de la vetlla. Professor, don Eugeni Bargés.

Teneduría de Llibres: dilluns, dimecres i divendres, de nou a deu de la vetlla. Professor, don Josep Sala i Ricol.

Pràctiques Mercantils: dilluns, dimecres i divendres, de deu a onze de la vetlla. Professor, don Josep Sala i Ricol.

Comerç. — Mecanografía: dilluns, dimecres i divendres, de deu a onze de la vetlla. Prof., don Agustí Grau.

Taquigrafía catalana: dimars i dijous, de deu a onze de la vetlla. Prof., don Carles Pobla i don Josep Gay.

Taquigrafía castellana: dimars, i dijous, de deu a onze de la vetlla. Professor, don Joaquim Estrems.

Redacció de Documents mercantils i Correspondencia: dimars, dijous i dissapte, de nou a deu de la vetlla. Professor, don Ferràn Boter.

Geografía comercial: dimars, dijous i dissapte, de nou a deu de la vetlla. Prof., don Rossend Serra i Pagès.

Mercología: dimars i dijous, de deu a onze de la vetlla. Prof., don Ferràn Boter.

Economía política: dimars i dijous, de deu a onze de la vetlla. Prof., don Wifred Coroleu.

Idiomes. — Català: dimars i dijous, de deu a onze de la vetlla. Prof., don Rossend Serra i Pagès.

Castellà: dimars, dijous i dissapte, de deu a onze de la vetlla. Prof., don Joan Caballero.

Francès, primer curs: dimars, dijous i dissapte, de nou a deu de la vetlla. Prof., M. Alphonse Lattes.

Francès, primer curs: dimars, dijous i dissapte, de deu a onze de la vetlla. Prof., M. Martial Margail.

Francès, segon curs: dilluns, dimecres i divendres, de deu a onze de la vetlla. Prof., M. Alphonse Lattes.

Francès, segón curs: Dimarç, dijous i dissaptes, de nou a deu de la vetlla. Prof. M. Martial Margail.

Francès, tercer curs: Dimarç i dijous, de deu a onze de la vetlla. Prof. M. A. Lattes.

Anglès, primer curs: Dilluns, dimecres i divendres, de deu a onze de la vetlla. Prof., don Eugeni de Vaudrey.

Anglès, segón curs: Dilluns, dimecres i divendres, de nou a deu de la vetlla. Prof., don Eugeni de Vaudrey.

Anglès, tercer curs: Dimarç i dijous, de nou a deu de la vetlla. Prof., don H. W. Brown.

Italià: Dilluns, dimecres i divendres, de nou a deu de la vetlla. Prof., don Benedetto Colarossi.

Alemany, primer curs: Dilluns, dimecres i divendres, de nou a deu de la vetlla. Prof., don Roland Schumm.

Alemany, segón curs: Dilluns, dimecres i divendres, de deu a onze de la vetlla. Prof., don Roland Schumm.

Arabe, primer curs: Dilluns, dimecres i divendres, de nou a 10 de la vetlla. Prof., don Antoni Davoud.

Arabe, segón curs: Dilluns, dimecres i divendres, de nou a deu de la vetlla. Prof., don Antoni Davous.

Manufactures.—Teoría de teixits, primer curs: Dilluns, dimecres i divendres, de nou a deu de la vetlla. Prof., don Rafel Pons i Ferreras.

Teoría de teixits, segón curs: Dilluns, dimecres i divendres, de deu a onze de la vetlla. Prof., don Rafel Pons i Ferreras.

Química Industrial: Dilluns, dimecres i divendres, de deu a onze de la vetlla. Prof., don J. Viñas Campanyà.

A més, es donaràn conferencies, es faràn visites i excursions escolars, etc. Durant el curs s'inaugurarà un complet i notable Museu Comercial, anexe a la classe de Mercología.

El programa detallat de dit Curs que, com tots, començarà el primer d'octubre, es reparteix de franc en el local del Centre, a tothom que'l demani.

Amb motiu del trasllat del Centre a son casal de la Rambla de Santa Mònica, 25, ha sigut reformat i modernitzat el material de totes les classes, en la majoría de les quals és l'instal·lació realment esplèndida.

Per a poder matricular-se a alguna de dites classes precisa demostrar certs coneixements previs, mitjançant examens que tindràn lloc dintre d'aquest mes, en díes que seràn oportunament anunciats. En el local del Centre es faciliten també a tothom els qüestionaris de dits examens.

NOTICIES
DE BARCELONA

Al passar aquest matí un carro per davant del fielat del passeig del Cementiri Vell, el carreter Magí Bargalló, de 37 anys, que anva muntat, ha caigut ocasionant-se ferides de consideració al cap.

Ha sigut aussiliat al dispensari de la Barceloneta.

- Vanos Cardús Portaferrissa, 10

Un minyó de 18 anys, dependent de comerç, resident a Madrid, ha denunciat que, passant a les tres del matí pel carrer de l'Arc del Teatre, al ser al de Lancaster li han sortit al pas tres subjectes intimant-li l'entrega de tot lo que portés a sobre.

El minyó s'ha resistit i ha lluitat amb els atracadors, un dels quals li ha donat varis cops amb una ampolla, produint-li algunes ferides a la cara i al coll. A l'acudir-hi un sereno els malfactors han fugit.

El denunciant ha sigut curat al dispensari del carrer den Barbarà.

No deixa d'ésser estrany un intent de robo a dos passos de la Rambla i amb una ampolla per arma. Alguns suposaven que tot es reduía a una baralla per qüestió de faldilles.

- Dilluns ganga en olles
El Aluminio, Rda. St. Antoni, 68

Cap a les dues de la matinada, un veí del carrer de Lleida (Poble Sec) ha vist que un home saltava per la paret d'una eixida.

Ha demanat aussili i han comparegut un vigilant, un sereno i alguns agents de l'autoritat.

Mentres reconeixíen els encontorns, on no han trobat a ningú, s'han sentit uns quants trets ignorant-se qui els ha engegat.

Sabó "La Toja"
Únic en el món

Una colla de jovès que anaven fent gatzara pel carrer den Sàbat, donaren, volent o sense voler, una empenta a un home de 58 anys, el qual caigué a terra, fracturant-se la cama dreta.

Fou curat de primera intenció al dispensari del carrer del Roser. Els autors del fet varen fugir.

En la iglesia dels PP. Caputxins de Sarrià es va celebrar ahir, conforme diguérem, un solemne ofici aniversari en sufragi de l'ànima del cardenal Vives (q. a. C. s.) i, a instancies d'alguns fervents devots del difunt purpurat el dissapte vinen se'n celebrarà un altre al convent d'Arenys de Mar, els detalls del qual s'anunciaràn oportunament.

- Gran Balneari
VICHY CATALA
Caldes de Malavella (Provincia Girona)
Estómac, fetge, melsa, reuma, diabetis
Temporada de 1.er Maig a 20 octubre
Admó: Rambla de les Flors, 12, entressol.

Telegrames detinguts per no trobar als destinataris:

De Saragossa, a Rosa Puig, Hospital, 50; de Palma, a Josep Crespo, Companyía Marconi; de Almacellas, a Emili Porta, Villarroel, 64; de París, a Eduard Danbizni, P. Gracia, 11; de Milano, a a Puigmartí; de Birminghan, a Ramón Balcells; de Salamanca, a Miquel Masdermont, Villarroel, 71; de Pons, a Antoni Reig, Salmerón, 111, primer; de Pons, a Dolors Vilaplome, Claris, 78; de Lleida, a Ignasia Feller, S. Pau, núm. 38, tercer.

— Hem vist exposat en els aparadors dels coneguts constructors de mobles senyors Pere Reig i Fill (Rambla de Catalunya, núm. 23), un ric i original menjador, estil modern, de caoba natural, amb plafons de citronier, marqueteríes, aplicacions de ferro pavonat amb ses vidrieres de cristalls armats, estilisats amb rics i originals motius de talla.

Una vegada més queda demostrat, amb la construcció de dits mobles, la perfecció i els avenços que dits senyors han introduit en sos tallers i també son estil propi i original que pot servir com orientació per a futures creacions.

Mentres una veina del carrer de Baliarda (S. A.) era al safreig, uns lladres entraren al pís, obrint amb clau falsa, examinaren conciensudament els mobles i s'endugueren alguns vestits, tres mocadors de seda i un rellotge de nikel.

Ahir vespre, un urbà capturà al carrer de Pelayo a un conegut lladregot que havía provat de pendre el maletí de les mans d'un metge que està de pas a Barcelona.

Ahir tarde passà pel carrer de Valldonzella un camió plè de caixes de fusta que sobresortíen d'una manera tan exagerada pels costats del vehícol, que al ser davant d'una taberna, un subjecte de 34 anys, Alfred Jarque, manyà, quedà agafat entre les caixes i la paret, i sofrí la luxació de la clavícula esquerra.

L'amo del carro ha sigut denunciat.

Ahir tarde fou aussiliada al seu domicili, Roca, 6, primer, una nena de 7 anys, Roser Abad, de commoció general greu, produída, segons digueren els seus pares, per haver ensopegat i caigut anant per dit carrer.

Se'n donà compte al jutjat d'instrucció.

La societat recreativa «L'Auba» s'ha mudat de casa, al carrer del Marquès del Duero, 88, davant del carrer de Salvà.

La comissió organitzadora del gran festival i vedellada a benefici de les families necessitades de Barcelona, celebrats el dia 30 del prop-passat agost, a la plaça de Toros «El Sport», ens ha enviat deu bonos triplicats de pà, carn i arròs, que havem distribuit entre families necessitades.

La Delegació Regia de Primera Ensenyança, interessa dels mestres nacionals de nois, que passin el proper dijous, de dotze a una per dita oficina, per a rebre uns mapes gràfics de Geografía i Marina, amb destí a premiar als alumnes que més s'han distingit en el curs anterior.

Vapors entrats ahir al port:

«Cabo Higuer», de Marsella, amb 60 passatgers; «Tintoré», de Gandía, amb 70; «Inca», de Swansea; «Rey Jaime I», de Palma, amb 83; «Duca de Genova», de Buenos Aires.

Municipi

El mestre agregat municipal don Manuel Cosialls ha presentat a l'Ajuntament la renuncia de son càrrec.

Ha sigut presentada a l'Ajuntament una instancia oposant-se a que sigui tornada la quantitat que té dipositada a la Caixa de l'Ajuntament l'Unió d'Empresaris de Pompes fúnebres, que actualment té l'exclusiva dels enterraments.

El senyor Matons ha proposat a la comissió de Foment la realització de varies millores a la «Mentora Alsina»; i el senyor Rita ha interessat l'arreglo del paviment del carrer de Saragossa, entre la Rambla del Prat i carrer de Guillem Tell.

S'ha dirigit una instancia a l'Ajuntament demanant l'enderroc de les cases números 9 i 11 del carrer de l'Hostal (Sant Andreu), adquirides per la Corporació municipal.

Aquest matí s'ha efectuat la conducció del cadavre del qui fou secretari de l'Ajuntament don Josep Gomez del Castillo a sa darrera estada.

El fèretre ha sigut portat des de la torre Victoria, de Vallvidrera, a la plaça dels Josepets on s'ha organitzat la comitiva per l'ordre següent:

Municipals de cavallería, nois de la Casa de Caritat, urbans, serenos, municipals, bombers, banda municipal.

Comunitat dels Josepets amb creu alçada, el fèretre en cotxe de gala tirat per 8 cavalls, portant les glasses del bagul, el tinent alcalde senyor Matons, per l'Ajuntament; el quefe de Foment, senyor Planas; el comptador municipal, senyor Buxaderas; el senyor Viñas, per la «Energía Elèctrica»; el senyor Puig i Soriano, pel Col·legi d'advocats; l'enginyer quefe de l'Inspecció Industrial, senyor Quadreny, i l'enginyer senyor Rubió, per la «Societat Tibidabo».

A continuació el dol presidit per dos fills del finat, Josep i Felip, l'alcalde senyor Boladeres, el secretari del Govern civil senyor Die, l'alcalde accidental de Sarrià senyor Mota, i mossen Berdós, capellà de Sant Josep de la Montanya.

Mossen Berdós havía estat empleat municipal i precisament quan renuncià per a ingressar al Seminari la seva vacant fou ocupada pel senyor Gomez del Castillo.

En el dol hi hem vist als regidors senyors Abadal, Dessy, Fich, Nolla, Montanyola, Colominas, Serra, Rocha, Rita, Vega, Fusté i Carcereny.

Mes tard, s'hi ha agregat el senyor Juncal, qui anava senzillament amb americana i barret de palla, mentres els altres anaven de cerimonia, amb levita i barret de copa.

Hi havía també els ex-regidors senyors Serraclara, Ulled, F. Albó, Eusebi Corominas, Valentí Camp, Sans Cabré, Soriano, Nebot, Mas Yebra, Palau, Mir i Miró, Morales Pareja, Magriñà, Layret, Fàbregas, Marial, Moles, Pere Rahola, Giner de los Rios, Avila, Puig de Asprer i algun altre.

De l'Ajuntament de Sarrià, hi havía els regidors senyors Duràn, Xatart i Grau; el secretari senyor Sans i Buhigas, i els funcionaris senyors Vidal i Garrigó.

El personal del municipi hi era tot.

El pas de la comitiva pel carrer den Salmerón ha sigut presenciat per moltíssima gent. A la plaça dels Jardinets s'ha cantat la darrera absolta i s'ha despedit el dol.

El cadavre ha sigut portat al Cementiri Nou, on ha sigut rebut per la Junta de Cementiris amb el ceremonial de costum.

(A. C. S.)

Per l'Onze de setembre

Commemoració del II Centenari

En la reunió tinguda darrerament per la comissió commemorativa de tan patriòtica com luctuosa data, comissió integrada per representacions de l'Unió Catalanista, Lliga Regionalista, Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Industria, Centre Nacionalista Republicà i Esquerra Catalanista, se prengueren per unanimitat els acords següents:

Recomanar a totes les entitats adherides als reunits que, enguany, si cab, procurin siguin més nombroses que cap any les corones i rams que's portin a l'estàtua de l'invicte conceller En Rafel de Casanova.

Fer pública manifestació del goig amb que s'ha vist l'unànim acord de l'Ajuntament, respecte a l'honorament públic i solemne per part de la ciutat, al qui tan dignament la representà en moments d'angoixa per a la mateixa, defensant fins amb el sacrifici de sa propia sang les llibertats de Catalunya i les de Barcelona.

Que tenint en compte que, si bé el trasllat de l'estàtua serà ja un fet el proper día 11, l'Ajuntament, desitjant honorar a l'il·lustre conceller d'una manera digna i solemnial, ha acordat la construcció d'un artsític sòcol que amb caràcter definitiu serà el que sostingui l'estàtua, sòcol que per la perentorietat del temps no podrà ésser inaugurat fins d'aquí algun temps i germanant-ho an això el fet crudel d'ésser avui l'humanitat tota fortament desolada pel dolor d'una guerra cruent, no tan sols en els actuals moments té extensió als pobles tots de la terra, sinó que també determina aquest fet una gairebé absoluta restitució de la llibertat necessaria per a que els actes commemoratius resultessin tot lo solemnes i grandiosos que requereix, acordaren ajornar per al dia de la inauguració definitiva del basament de l'estàtua per a realitzar la grandiosa manifestació amb la qual Barcelona tota, rendís el merescut homenatge a un dels seus més gloriosos concellers, ajornant així's mateix per a aital data, la col·laboració de tots aquells actes que's considerin oportuns.

Igualment s'acordà traslladar aquests acords a l'Ajuntament, a qui, a l'ensems, se li farà patent d'agraiment de les entitats per haver accedit a la seva patriòtica petició.

La bandera catalana

Demà dimecres i dijous, estarà exposada al Faians Català la magnífica Bandera Catalana que'l Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Industria oferirà divendres vinent a la ciutat de Barcelona per a ésser aiçada a la faxada gòtica del Palau Municipal.

L'Unió Catalanista ha posat a la venda uns recordatoris al·legoría del II Centenari de la pèrdua de les llibertats de Catalunya. El dibuix, degut al llapiç del conegut artista en Josep Triadó, és una delicada mostra de lo que val l'anomenat artista. El tiratge ha sigut fet a cinc tintes i realitzat pulcrament als tallers de «L'Elzeveriana». Se vendràn al preu de dos rals.

MES TELEGRAMES
I TELEFONEMES
DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

Bateig d'un princep

Madrid, 7, 12'30 matinada.

Diuen de Londres que s'ha celebrat el bateig del primer fill del príncep Artur de Connaught i de sa esposa la jove duquesa de Jese, coneguts a Espanya per haver vingut a Madrid l'any passat en son viatge de nuvis.

Ha apadrinat al neòfit el Rei d'Espanya, representat per lord Tarquilian.

L'aviació a l'Africa

De Guerra.—S'han presupostat 173 mil 600 pessetes per a costejar el servei dels aerodroms d'Africa.

El Rei

El Rei, acompanyat del marquès de Viana i el comte de la Unión, ha passejat aquesta tarde en automòbil per la Casa de Camp i carretera del Pardo.

Separació

Han sigut separats del seu càrrec de correus els oficials quints don Josep Alvarez Busquets i don Agustí Micó.

D'Instrucció pública

Una comissió de professors de Dibuix, Francès i Caligrafía d'Instituts generals i tècnics de tota Espanya, ha visitat al ministre d'Instrucció per a solicitar que se'ls confirmi en els càrrecs de professors que fa temps vénen desempenyar a les Escoles normals gratuitament.

—La Direcció de primera ensenyança ha disposat que els inspectors de primera ensenyança remetin en el plaç de 20 dies una relació de les escoles nacionals de nens i nenes de les provincies respectives que necessitin material pedagògic.

—S'ha jubilat, per excedir de la edat reglamentaria, a la mestra donya Encarnació Tarragó, de Barcelona.

Te-Deum

En moltes iglesies d'aquesta Cort, se han cantat solemnes «Te-Deums», amb nombrosa concorrencia, per la elevació al Soli Pontifici de Benet XV.

Temporal

Al mitgdia un temporal de vent ha fet caure cinc pals de la llum elèctrica en el barri de la Prosperitat, resultant ferit un jornaler.

Accident maritim

Almería. — A tres milles del Cabo de Gata el vapor italià «Awenice» abordà a l'espanyol «Alcira», el qual conduía el correu d'Africa.

L'«Alcira» resultà amb un enorme forat al costat d'estribor i s'enfonsà en menys de 8 mintus.

L'«Awenice» recullí a 8 tripulants de l'«Alcira»; els restants ocupaven bots, que foen conduits al port, on els aussiliaren.

L'abordatge sembla que fou degut a una falsa maniobra de l'«Awenice». Aquest se dirigía a Génova i portava 30 passatgers i càrrega general.

El «Alcira» sortí de Barcelona el dissapte en direcció a Almería. No portava passatgers i es dirigía directament a Melilla.

La «Gaceta»

Madrid, 8, 10 matí.

La «Gaceta» publica:

Decrets admetent la dimissió del càrrec de ministre de Gracia i Justicia al marquès del Vadillo i nomenant per al mateix a don Eduard Dato.

Anunciant que l'imperi alemany, mentres subsisteixi l'actual estat considerarà contrabàndol de guerra els objectes i materials que s'indiquen. Són tots els relatius a projectils, bestiar, queviures, bacallà, combustibles, filferro, etc., etc.

Disposant s'obri un concurs de projectes per a la construcció del ferrocarril secundari amb garantía d'interés de l'Estat, de Manacor a Artà (Balears).

Estat de la recaudació líquida obtinguda el mès d'agost últim.

Discurs den Maura i Gamazo

Santander.—En el casino del Sardinero ha pronunciat un discurs, sobre «Els devers de la dòna en la societat actual», el senyor Maura i Gamazo.

Ha parlat dels antics gremis familiars i de la missió de la dòna a través de diferentes èpoques, i ha afirmat que la la fè i la comunicació de les classes resoldrà el problema social si no falten l'amor i la caritat.

La sala estava plena de públic entre el qual figuraven els ministres de Santander i Guadalajara (Mèxic).

Activitat solar

La Societat Astronòmica de Barcelona ens comunica l'estat d'activitat solar durant el mes d'agost, segons observacions de don Dionís Renart.

Dia 13.—Apareix el primer grupu del mes, allotjat prop de la vora oriental. Les seves dimensions són de 40 per 10 segons d'arc, amb latitut 20 graus Nort. Aumentant la magnitut constantment, passa pel meridià central del dia 19 al 20. Sa màxima extensió coincidí amb l'eclipsi del dia 21, quan segons medicions micromètriques alcançava 80 per 69 segons d'arc, equivalents a uns 58.000 per 50.000 kilòmetres. Fou fàcilment perceptible a simple vista, essent l'accident més important registrat des que començà el renaixement del màxim. El dia 24 quedà aquesta hermosa taca envoltada en una brillant xarxa de fàcules i el dia 26 havía desaparescut per la vessant occidental per efecte de la rotació de l'astre.

Dia 26.—Sorgeix una petita taca als 16 graus Nort, desapareixent el dia següent.

Dia 29.—Apareix altra petita taca als 18 graus Nort, que s'esvaeix a l'aproximar-se a la corona W. el dia 31.

La gran manifestació iniciada el dia 13 i que travessà del tot el disc solar, ha sigut dibuixada i fotografiada pels senyors Renart, Pratdesaba i Raurich. Les fotografíes obtingudes amb motiu de l'eclipsi revelen la importancia d'aquesta erupció solar i presten atractiu a les imatges obtingudes, les quals seràn publicades en el Butlletí Oficial de la esmentada societat.

Anuncis oficials

Se convoca a les entitats i particulars interessats en les operacions de «dobles», vulgarment coneguts per «doblistes», a una reunió que tindrà lloc demà, dimecres, 9 dels corrents, a dos quarts de sis de la tarde, en el passeig de Gracia, núm. 28, principal.

En dita Junta, la comissió nomenada a l'efecte, donarà compte de ses gestions.

Per a l'assistencia és indispensable la presentació d'un document justificatiu de la darrera «doble».

Barcelona, 7 de setembre de 1914.

La Comissió: Ernest Castellar, Joan Jiménez, Guillem Oliveras, Antoni Campe i Francesc Carreras Candi.

Espectacles

TEATRE DE NOVETATS

Avui, Festivitat de la Verge. Nit, a dos quarts de deu. Aconteixement veritat. Debut de Pastora Imperio, nou repertori. — Preus econòmics: Entrada de passeig i plateas, 0'43; General, 0'26. — Localitats, circulars devanteres, cadires amb entrada, 0'65 i 0'60. — Demà, tarde: Carme Flores i Pastora Imperio. Butaca numerada, 1 pesseta.

Demà, dimecres. Tarde a les cinc. — Nit, a dos quarts de deu. - Entusiasme de l'espectacle; ovacionats tots els números: «The A'aluz», «Trío Corales», germans «Besons» creadors de «Los Inseparables», les hermoses «La Madrid» i Esparcita i la ovacionada «Carmen Flores» i «Pas'o a Imperio» que és el número del dia a Barcelona. — Tarde, preus sense competencia: Butaca numerada, 1 pesseta. Regalades Circulars, Devanteres, cadires amb sols l'entrada de platea, 0'36 cènts.; General, 0'21 cènts. — Nit, preus econòmics: Entrada general, 0'43; principal, 0'26. — Dijous, tarde, Matinée de Moda. — Nit, en abdós programes hi pendràn part CARMEN FLORES i PASTORA IMPERIO.

Gran Cine Eldorado

Avui, dimars, matinal d'onze a una. Tarde, sessions continues de quatre a vuit. Nit, a dos quarts de deu: Magnífics i variats programes formant part de tots les dues estrenes: «La hija del maquinista», dramàtica i «El portero vuelve enseguida», còmica.— Unic dia del emocionant cinema drama: «Las borrascas de la vida», 1.500 metres.—Completaràn el programa: «Habilidades de Mis Edith, 650 mts. «Los criados se divierten», «Algunos ejemplares microscópicos» i «Revista Pathé».—A la nit, aument de programa, projectant-se per última vegada, «Alma femenina», 750 metres.—Demà, dimecres, moda, estrena sensacional: «Los dramas del Circo», 1.000 metres.

TEATRE IMPERI

Avui, dimars, despedida de la Companyía.— Nit, a dos quarts de deu: «La rima eterna» (dos actes), «El nido» (dos actes).

Gran Teatre Espanyol

Companyía Guitart.—L'èxit del dia. Avui, tarde a dos quarts de quatre. Nit, a dos quarts de deu. Ultimes de l'interesant melodrama en set actes

Los buscadores de oro
o La mujer Fantomas

Gran conjunt. — Creació de la nena María Bassó en el seu paper de «Fosforillo». — Dijous, festival organitzat pel «Centre Obrer Monarquic» per a sosteniment de ses escoles, prenent-hi part la Companyía que actúa en aquest teatre i 30 Atraccions, 30.

Sala Mercè

Avui, sessió matinal, a les onze. A la tarde, sessió contínua de dos quarts de quatre a dos quarts d'una de la nit.

Programa extraordinari completament nou, compost de deu hermoses i sugestives pel·licoles d'assumptes emocionants **amb les actualitats mondials de la setmana**.

Reformes i novetats a les
GRUTES FANTASTIQUES

DIORAMA

Avui, dimars festiu, grandiós programa: «El entrenador», «El dia festivo de Tricot», «Banda de los cincos», «Kri-kri ladrón providencial», «Los Cosmopolitas», «Polidor y las sirvientas», «Revista Pathé», i altres.

Saló Catalunya

Plaça de Catalunya, 3

El cine que reuneix millors condicions per a l'estiu. — Avui, dimars, festa de la Mare de Déu, magnífiques sessions: matinal, a les onze; tarde de quatre a vuit, per sessions nit a dos quarts de deu. Estrena de «La banda de los cinco», metres. «El auto blanco misterioso», «El entrenador», «La segunda senyora de Saint Claire», «Policarpo tiene mala suerte» i altres. — Demà, dimecres, programa extra.

SATURNO PARK

Elegant centre d'atraccions amenitzat tarde i nit per la Banda del Regiment de Vergara.

Entrada de passeig, 10 cèntims

Demà, gran festival benèfic a favor de la «Sociedad Repatriación Española».

La Rabassada

ATRACCIONS AMERICANES

RESTAURANT de primer ordre, obert fins a la una de la matinada. Telèfon 7.229.

El millor passeig en automòbil

TURO PARK

Obert des de les tres de la tarde. — Avui, dimars, Nativitat de Ntra. Senyora, a la tarde

PUTXINEL·LIS

Sardanes per la Principal Barcelonina
Foca Japonesos

Tarde i nit

GRANS ATRACCIONS

Banda militar — Cafè Restaurant

Entrada de passeig 22 cèntims. L'impost del timbre a càrrec del públic.

NOTA: Diumenge pròxim, dia 13, a les set de la tarde, gran traca valenciana de 1.000 metres.

Frontó Comtal

Avui nit, a un quart de deu, debut de Anzola. Gran partit a 45 tantos. — Vermells: Gabriel i Anzola. — Blaus: Guruceaga i Irueta. — Entrada 2 pessetes.

Els vòmits, cor agre, ardors, inapetencies, pesadesa, bilis i dolors del estómac, cintura i esquena, etc., desapareixen el següent dia d'usar el

ESTOMAGO ARTIFICIAL

DE VENDA PER TOTES LES FARMACIES Y DROGUERIES

Desapareixen en tres dies les dispepsies, gastralgies i catarros gàstrics, com ho certifiquen milers de curats.

Refuseu-com a falsificades les caixes que no portin la firma dels únics concessionaris a Espanya:

J. Uriach i C.ª — Barcelona

Compres

Alhajes, Paperetes brillants, perles, esmeragdes, or, platí i dentadures. Unica casa que pot pagar més alts preus que altres. Zurbano, 8 (P. Reial.)

Vendes

Retalls i caps de pessa de Panyería, Dril i Forros. Venda tots els dies magatzem Valentí Soler, Fernando, núm. 32, entressol, entrada, Avinyó, 7.

Dispeses

Elegants habitacions, a preus mòdics, amb assistencia o sense. Carrer dels Angels, n.º 4, segón, primera.

LICEO POLIGLOTA

123, RAMBLA DE CATALUNYA

Fundat en 1884 per don Frederic Nogués. Director don Joaquim Nogués Llicenciat en Ciencies i Engenyier Industrial

Gran premi en l'Exposició Nacional de Treballs Escolars celebrada a Barcelona el 1912 Medalla d'Or en l'Exposició Internacional de Gant de 1913

Aquest Col·legi obre el 15 de setembre les classes de Primera Ensenyança i el 1.er d'octubre les de Comerç pràctic, Batxillerat i estudis comerç-industrials. — Admet pensionistes, mig pensionistes i externs.

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

i tot lo que's necessita per a feries

Antiga Casa. — T. COSTAS. — Palla, 13 i 15 pral.

L'ÚLTIM AVENS DE LA CIENCIA MÉDICA

La Renovación del Estómago

ó Solución Estomacal Sánchez

Un dever humanitari'ns obliga a recordar de nou als que sufreixen, la existencia eficacia absoluta d'aquet remey vegetal y inofensiu descobert pel Dr. Sánchez de Alhabia (Almería), puig sense ser perl'dis ni l'abús nociu al organisme, la millora que ocasiona en totes les malalties del ventrell se reconeix infalliblement al segón día del tractament.

Nostra Solució Estomacal Sanchez s'usa ab éxit brillant en els *dolors d'estómach, dispepsias, vómits, coragre, gastralgias, diarreas* (quan provenen de mala digestió) *digestions difícils, ardors y inapetencia*. En tots els casos l'alivi és radical, y degut a la renovació complerta que produeix al ventrell dels malalts, senten la majoria de les vegades y a las primeras presas lleugers mareigs que, si bé al principi molestan un poch al pacient, son senyals precursoras d'una absoluta y ràpida curació.

Ademés son tantas las ventatjas conseguidas ab tan modest preparat, acceptat ja ab entusiasme pels més eminents metges, y son tan increíbles els resultats obtinguts per molts malalts reputats incurables que casi miraculosament se salvaren de sos sofriments, que confiats en la propaganda personal de cada un ens abstindrém d'anunciar nostre producte, entregant en cambi com justa compensació **gratis** (ab recepta de metge) als malalts pobres quants frascos necessitin.—**Preu d'un frasco 3 pessetas.**

De venda a les principals farmacies y centres d'especialitats farmacéutiques

Gratis: Farmacia Carbó, Plassa Urquinaona, y A. Serra, Pelayo, 9

Serveis de la Companyía Trasatlàntica

LINIES AL RIO DE LA PLATA I AL BRASIL

El vapor

Reina Victoria Eugenia

sortirà el dia 4 de setembre de Barcelona, el 5 de Màlaga, i el 7 de Cadiz cap a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires.

El vapor

P. de Satrústegui

sortirà el dia 16 setembre de Bilbao i Santander, el 17 de Gijón, el 18 Coruña, el 19 de Vigo el 20 de Lisboa i el 23 de Cádiz, cap a Rio Janeiro, Santos, Montevideo i Buenos Aires

LINIES A ANTILLES, MEXIC, NEW-YORK I COSTAFIRME

El vapor

Buenos Aires

sortirà el dia 25 setembre de Barcelona, el 23 de Màlaga i el 30 de Cádiz, cap a Nova York, Habana, Veracruz, i Puerto Méjico.

El vapor

Reina M.ª Eugenia

sortirà el dia 16 setembre de Bilbao, el 19 de Santander i el 21 de Coruña cap a l'Habana, Veracruz i Tampico. Admet càrrega i passatge cap a Costafirme i Pacific amb trasbord en Habana.

El vapor

Manuel Calvo

sortirà el 10 de setembre de Barcelona, el 11 de Valencia, el 13 de Màlaga i el 15 de Cadiz cap a les Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello i La Guayra. S'admet càrrega i passatge amb trasbord cap a Veracruz, Tampico, Puerto Barrios, Cartagena de Indias, Maracaibo, Coro, Cumana, Carupano, Trinitat i Ports del Pacific.

LINIA DE FILIPINAS

El vapor

C. de Eizaguirre

sortirà el dia 16 setembre de Barcelona, cap a Port-Said, Suez, Colombo, Singapore, Ilo Ilo i Manila, servint per trasbord els ports de la Costa Oriental d'Africa, de la India Java, Sumatra, Xina, Japó i Australia.

LINIA DE FERNANDO POO

El vapor

Ciudad de Cádiz

sortirà el 2 de setembre de Barcelona, amb escales a Valencia i Alacant, i el 7 de Cadiz, cap a Tànger, Casablanca, Mazagan, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, demés escales intermitges i Fernando Póo.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals la Companyía dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com ha acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors tenen Telegrafía sense Fils. També s'admet càrrega i s'expedeixen passatges per a tots el ports del mon, servits per linies regulars.

Agents a Barcelona, Srs. Ripol i Companyía
Granvia Layetana, núm. 5, baixos

UNGUENTO FREIXINET Ó DEL MILAGRO

CURACIÓ prompta, radical i completa de totes les malalties de la pell i teixits subcutanis, especialment en aquelles en les quals l'objecte primordial es l'extracció de pus o materia; una vegada obtinguda la curació no's reprodueix més el gra, pústula, tumor, etc., per el qual s'havia empleat.

Resultats positius s'obtenen usant aquest miraculós preparat en tota classe de grans, floroncs, carbuncle, pústula maligna, parótides, tumors de tota mena, panadís, accessos, escrófules, tumors de los ossos, especials llupies, ferides incises, llagues, panellons i agats, morenes, briants, úlceres de pell, picades d'animals, cops i contusions, reumatisme, ferides de qualsevol classe que aquestes siguin.

80 anys d'èxit. 1'50 Ptes. Pot

Preparat en la Farmacia de la Viuda Freixinet
Arenzana de Abajo (Logroño).

Dipòsit a Barcelona: Farmacia Freixinet, Font de Sant Miquel, n.º 2; Segalá, Rambla de les Flors, 1.— A Madrid, Fills de Freixinet, Sau Vicente, 26.—A Figueras, Farmacia Secret. — A. Cardona, Farmacia Sala. — A Granollers, Farmacia Trullas.

Amb l'aument de 0'50 Ptes. se remet a qualsevol punt d'Espanya per correu certificat.

¡FORA PEL MOIXI!

ELS POLVOS COSMETICS DE FRANCE [illegible] dequalsevol part del cos, [illegible] depilatories [illegible] perque no [illegible] destruirlo.

Un pot 2'50 pessetes, [illegible] 3'50 pessetes [illegible]

Farmacia Borrell

Comte del Assalt (carrer Nou) núm. 52, BARCELONA

GRAN REVOLUCIÓ

Unic invent meravellós que s'ha conegut al món.—S'obté aigua sense cap bomba ni centrifuga. — No hi ha que preocupar-se en cap reparació. — Senzillesa i perfecció. — Es a a l'alcans de les persones que no entenen en maquinaria.

GRAN RENDIMENT

Per a més satisfacció del públic l'inventor don Gil Roix, Marquès del Duero, 94, Barcelona, té exposat un aparell que's podrà veure funcionar els dies, 6, 7 i 8 del corrent mes, entre el carrer de Rocafort i Valencia, davant de la fàbrica de pianos de Chassaigne Frères. La instal·lació elèctrica, inclòs la iluminació, està feta per la casa Fernandez Tudó, de saus Alcolea, núm. 25.